კომუნისტების ყველა ქვეყნის, შეერთდით!

ქომუნისტი

ორგანო საქართველოს კომუნისტური პარტიისა და საქართველოს მუშათა დეპუტატთა

ხუთშაბათი
16
ოქტომბერი
1934
№ 240 (4096)

დღეს რომელი?

- **გარდაიცვალა** საფრანგეთის მთავრობის ყოფ. თავმჯდომარე **რამიმონდ პუანკარე.**
- **ასტურიის** მემაღაროელები ბრძოლას განაგრძობენ
- **საფრანგეთის** შრომის უნიტარული კონფედერაციის წინადადება მთლიანი ფრონტის შესახებ.
- **შრომის** რეფორმისტული კონფედერაცია გაურბის მთლიან ფრონტს.
- **სოციალისტური** ინტერნაციონალის სამდივნოს პასუხი კომინტერნის ალმასკომის წინადადებაზე.
- **უცხოეთის** პრესა განაგრძობს მსჯელობას **ბარსელონის** მომხდარი მკვლელობის ირგვლივ.
- **უნგრეთის** საწინააღმდეგო დემონსტრაციები **სამხრეთ-სლავიაში.**
- **საბერძნეთის** გლეხები მოი თხოვენ მიწის გადაუფასებას.
- **ამხ. ვ. მ. მოლოტოვმა** მიიღო გერმანიის ელჩი.
- **ოქტომბრის** ზეიმში მონაწილეობა მიიღო ჩამოვა 500 ტურისტი.
- **ამხ. ლ. მ. კარახანის** გამგზავრება თურქეთში.

საშემოდგომო თესვაში დადგა

გადამწყვეტი დღეები

რესპუბლიკური ცნობები საშემოდგომო თესვის მიმდინარეობის შესახებ, რომელიც „კომუნისტის“ ბუფინდელ ნომერში გამოქვეყნდა. მოწმობს, რომ სერიოზული ჩამორჩენა როგორც სათესლე მასალის გაწმენდასა და შეფუთვაში, ისე ბრძოლდება: 10 ოქტომბრისათვის შესრულებული იყო თესლის გაწმენდის გეგმა 68, ხოლო შეფუთვის — 49 პროცენტით. იმავე დადისათვის რესპუბლიკაში ხვნის დავალება შესრულებული იყო 68,2 პროცენტით, თესვისა—ჯი—39,1 პროცენტით.

განსაკუთრებულ ყურადღებას იქცევს დიდი **უთანაბრობა** საშემოდგომო თესვის სამუშაოთა შესრულებაში საბჭოთა მეურნეობებმა ძირითადად **უკვე** დაამთავრეს თესვა. კოლმეურნეობებს შესრულებული აქვთ თესვის გეგმა 43 პროცენტით, ერთპიროვნულ მეურნეობებს ჯი მხოლოდ 32,2 პროცენტით.

ასეთივე **უთანაბრობას ვხვდებით** ზონებისაც. მაგ. **სიღნაღის** რაიონში თესვა დასასრულს **უახლოვდება;** იქ ჯარგა ხანი ახალი პურეულის ჯეჯილით ამოვსებდა მინდვრები. **თელავის** რაიონს ჯი (რაიკომის მდივანი ამხ. **კარსანიძე,** რაიალმასკომის თავმჯდომარე ამხ. **ბურგენიძე**) თესვის გეგმა შესრულებული **აქვს** მხოლოდ 1,2 პროცენტით.

ხვნა-თესვაში საგანგებო **ბარდგმა** აქვს **ყვარელის** რაიონსაც (რაიკომის მდივანი ამხ. **ადამაძე,** რაიალმასკომის თავმჯდომარე **თანდილავილი**). აქ ხვნის გეგმა შესრულებულია 14,9, ხოლო თესვისი—8,1 პროცენტით.

ეს ჩამორჩენა **უნდა აიხსნას** იმით რომ ადგილობრივი **პარტიული** ორგანიზაციები **და** სამეანგანოსატრაქტორო საღგურთა **პოლიტგანყოფილებები,** ცენტრალური კომიტეტის არა ერთი **კატეგორიული** გაფრთხილებიის **მიუხედავად,** არ იღებენ გადამჭრელ **ზომებს** ხვნისა და თესვის ვადების **დასაცავად,** არ იყენებენ **ადგილობრივ** საშუალებებს **და** ფუნაჯულებრივად **ამიანურებენ** საშემოდგომო **თესვის** სამუშაოებს.

შეეძლოთ თუ არა **მაგალითად, თელავის, ყვარლის, ლაგოდეხის,** ბურჯაანის, **დუშეთის** და **აგრეთვე ქართლის** რაიონებს თავიდან აეცილებინათ ის **დიდი** ბარდვება, **რომელიც** მათ თესვაში **აქვთ?**

რასაკვირველია. შეეძლოთ; და ალბათ **ადვილადაც. მოსავლის** აღებისა **და ლეწვის დამთავრების** შემდეგ **ამ რაიონებს დარჩათ საკმაო** დრო იმისათვის. **რომ** სრულ **წესრიგში** მოეყვანათ **მუშასაკონელი,** ეთელი **მექანიკური** ბაგეები ძალა **და გაეშალათ ფასოგრიული** ხვნა **სეძლეგრის პირველ რიცხვებიდანვე.**

მაგრამ ხანეგზული **რაიონები** ასე **არ** მოიქცენ. **მოსავლის** აღების **შემდეგ** მათ აუცილებლად **ჩათვალეს** „ცოტაოდენი“ **შესვენება** და **ამგვარად** ხელიდან **გაუშვეს** საუკეთესო **დრო** ხვნის **ბეგმების** შესასრულებლად.

მეორის მხრივ **არ შეიძლება** არ **აღინიშნოს** ის **გარემოებაც. რომ** ზოგან **არა** თუ **ჩამორჩენილ** ბლეხთა ზოგიერთ ფენებში. **არამედ** აქა-იქ **რაიონის** და **სოფლის** მუშაკებშიც **არ** არის **აღმოფხვრილი კონსერვატიზმი.** ბევიან ხვნისა **და** ბევიან **თესვის** მომა-ჯაჯური **შრადიციას** კიდევ **აქვს** ბასავალი. **განსაკუთრებით** სიმწყვანით **ჩანს** ეს ეროვნულ **მეურნეობებში.** რაც იმის **შედეგია. რომ** ადგილობრივი **პარტიული** ორგანიზაციები. **პოლიტგანყოფილებები.** რაიმოწვანები **და** სოფლის **საბჭოები** მათ **არ** უწევენ **კონტროლს. ხელმძღვანელობას** და **დახმარებას.**

ყოველივე ამით **სარგებლობენ** ანტისაბჭოთა ელემენტები. ხელფეხი ეხსნებიათ **კულაკური** საბოტაჟის ორგანიზატორებს **და** ისინი აძლიერებენ აბიტაციას ხვნა-თესვის **შესაფერხებლად.**

დროა ამ **მდგომარეობას** ბადგრით **მოეღოს** ბოლო. **დროა** რაიკომებმა. **რაიალმასკომებმა.** საბჭოებმა. **სადგურთა** პოლიტგანყოფილებებმა **სერიოზულად** **მოკიდონ** ხელი **საშემოდგომო** თესვის **კონკრეტულ** საშუშაოებს **და** ზეგრუნველყონ **მოცემული** ბეგმების **ვადაზე** შესრულება.

ამისათვის **საჭიროა** **კოლმეურნეობის** ყველა **ფრომის** **უნარიან** ფეხოვრთა **გამოყვანა** **საშუშაოზე.** **სოფლის** **საბჭოებმა** **მასობრივ** **პოლიტიკური** **მუშაობის** **საშუალებით** **მოგვილიზაცია** **უნდა** **გაუკეთონ** **ეროვნულ** **მეურნეობა** **გარკვევულებლობისათვის** **საჭიროებლივად!**

საკ. კ.ბ. (ბ) მოსკოვის **კომიტეტის** **მდივანი** **ლ. კაგანოვიჩი.**

მდგომარეობა ესპანეთში

მარსელში ბომბდარ მკვლელობის მემდეგ # „გერმანიის ხელი“

პარიზი, 14 ოქტომბერი. პოლიტიკურ წრეებში იზრდება რწმენა, რომ მარსელის ამბებს საერთაშორისო შედეგები მოეძლება მოყვეს. ბრალ კვლავ დაეჭერებით მოუთითებს, რომ ხორვატელი ნაციონალისტების ტერორისტულ ორგანიზაციათა ძირითადი ბაზა უნგრეთია და რომ უნგრეთის რეგიზიონისტული გეგმები დაკავშირებულია ეგრანშის ასეთივე გეგმებთან.

„ტანი“ წერს: „ამ ტერორიზმს ბოლო უდგა ძოეღოს“.

ბარტუს დასაფლავებაზე ჩამოსული ბენეში პარიზში დარჩა უმნიშვნელოვანეს საკითხებზე პრემიერ დუმერგთან და საგარეო საქმეთა მინისტრ ლავალთან მოსალაპარაკებლად. შემდეგ ბენეში გაეგზავნება ბელგრადში, სადაც მცირე ანტანტის საბჭოს სხდომა შესდგება.

„ევრი“ გადმოგვცემს: ლიგის სამდივნოს წრეებში ეშინიათ, რომ ერთი ლიგის პოზიციის საკითხის დასმამ გართულებები არ გამოიწვიოს. [illegible] **დაკავშირებული მთელი კვანძის გახსნა.** შეიძლება [illegible] ეგოიზმი, რაც ურთიერთობას კიდევ უფრო გაამწვავებს. მაგრამ საფრანგეთის წრეებში სულ უფრო და უფრო ძლიერდება ეჭვები, რომ აუცილებლად საჭიროა საკითხის დაყენება საერთაშორისო მასშტაბით (ადს).

ლონდონი, 14 ოქტომბერი. მთელი რიგი გაზეთები გადმოგვცემენ ლონდონში „დაინტერესებას“ ვერსალის ამბებით. „სენდეი რეფერერი“ მოაგვს „პარიზერ ტაგებლატის“ ცნობა იმის შესახებ, რომ 1929 წელს ბერლინში სამხრეთ-სლავიის მთავრობის მოწინააღმდეგეთა მიერ მოწყობილი [illegible] შეთქმულება ნაციონალ სოციალისტთა წარმომადგენლების მონაწილეობით ცნობილი სპეციალისტი ბალკანეთის საკითხებზე უოტსონი „ობსერვერში“ წერს, რომ სამხრეთ-სლავიიდან გამგზავრების წინ ალექსანდრეს სამხრეთ-სლავიის გაელენინის პირველების ჯგუფმა გადასცა მემორანდუმი, რომელშიც იგი მოითხოვდა, რომ სამხრეთ-სლავიას ორიენტაცია აეღო არა პარიზზე, არამედ ბერლინზე, მბარი დაეკმაყოფილებინა ალბანეთისთვის და დაედო შეთანხმება იტალიასთან ტრიესტის და ფიუმეს საკითხზე. **ეს** მოთხოვნები მეფემ უარყო (ადს).

□

საფრანგეთის პრესა ლავალის დანიშვნის შესახებ

პარიზი, 14 ოქტომბერი. ბენეშის **ბარტუ** დასაფლავებაზე ჩამოსული ბენეში პარიზში დარჩა უმნიშვნელოვანეს საკითხებზე პრემიერ დუმერგთან და საგარეო საქმეთა მინისტრ ლავალთან მოსალაპარაკებლად. შემდეგ ბენეში გაეგზავნება ბელგრადში, სადაც მცირე ანტანტის საბჭოს სხდომა შესდგება.

„ევრი“ გადმოგვცემს: ლიგის სამდივნოს წრეებში ეშინიათ, რომ ერთი ლიგის პოზიციის საკითხის დასმამ გართულებები არ გამოიწვიოს. [illegible] **დაკავშირებული მთელი კვანძის გახსნა.** შეიძლება [illegible] ეგოიზმი, რაც ურთიერთობას კიდევ უფრო გაამწვავებს. მაგრამ საფრანგეთის წრეებში სულ უფრო და უფრო ძლიერდება ეჭვები, რომ აუცილებლად საჭიროა საკითხის დაყენება საერთაშორისო მასშტაბით (ადს).

ლონდონი, 14 ოქტომბერი. მთელი რიგი გაზეთები გადმოგვცემენ ლონდონში „დაინტერესებას“ ვერსალის ამბებით. „სენდეი რეფერერი“ მოაგვს „პარიზერ ტაგებლატის“ ცნობა იმის შესახებ, რომ 1929 წელს ბერლინში სამხრეთ-სლავიის მთავრობის მოწინააღმდეგეთა მიერ მოწყობილი [illegible] შეთქმულება ნაციონალ სოციალისტთა წარმომადგენლების მონაწილეობით ცნობილი სპეციალისტი ბალკანეთის საკითხებზე უოტსონი „ობსერვერში“ წერს, რომ სამხრეთ-სლავიიდან გამგზავრების წინ ალექსანდრეს სამხრეთ-სლავიის გაელენინის პირველების ჯგუფმა გადასცა მემორანდუმი, რომელშიც იგი მოითხოვდა, რომ სამხრეთ-სლავიას ორიენტაცია აეღო არა პარიზზე, არამედ ბერლინზე, მბარი დაეკმაყოფილებინა ალბანეთისთვის და დაედო შეთანხმება იტალიასთან ტრიესტის და ფიუმეს საკითხზე. **ეს** მოთხოვნები მეფემ უარყო (ადს).

□

უნგრეთის საწინააღმდეგო დემონსტრაციები სუგოტიცაში

ვენა, 14 ოქტომბერი. ბუდაპეშტის გაზეთი „აზ ეშტი“ იტყობინება, რომ სამხრეთ-სლავიის სანაპირო ქალაქ სუბოტიცაში დიდფრიბილემა ნაციონალისტ სტუდენტებმა მოღალარე დემონსტრაცია მოაწყვეს უნგრელთა ნაციონალური უმცირესობის წინააღმდეგ, დაარბიეს უნგრ ... მაღაზიები, მთელ რიგ სახლებში ჩამტვრიეს ფანჯრები და რამოდენიმე უნგრელს სცემეს. გაზეთის მტკიცებით, პოლიციამ დემონსტრანტების მიმართ ... (ადს).

□

რა უხარია გერმანიის პრესას

რომი, 13 ოქტომბერი. „ლავორო ფაშისტა“ მწუხარებას გამოსთქვამს იმის გამო, რომ „გერმანიის პრესა სიხარულით შეხვდა ცნობებს იტალიის საწინააღმდეგო დემონსტრაციების შესახებ სამხრეთ სლავიაში“. „იტალიის გაზეთებმა, — წერს „ლავორო ფაშისტა“, — რომელთაც აქვთ განწყობილებათა ფსიქოლოგიის და გარემოებათა გაგების უნარი, არ მისცეს მნიშვნელობა იტალიისადმი არამეგობრული გრძნობების ამ გარდამავალ გამოვლინებათ. რატომ ცდილობს გერმანიის პრესა ხაზი გაუსვას ამ ცნობებს?“ (ადს).

□

უნგრეთის საწინააღმდეგო დემონსტრაციები სუგოტიცაში

ვენა, 14 ოქტომბერი. ბუდაპეშტის გაზეთი „აზ ეშტი“ იტყობინება, რომ სამხრეთ-სლავიის სანაპირო ქალაქ სუბოტიცაში დიდფრიბილემა ნაციონალისტ სტუდენტებმა მოღალარე დემონსტრაცია მოაწყვეს უნგრელთა ნაციონალური უმცირესობის წინააღმდეგ, დაარბიეს უნგრ ... მაღაზიები, მთელ რიგ სახლებში ჩამტვრიეს ფანჯრები და რამოდენიმე უნგრელს სცემეს. გაზეთის მტკიცებით, პოლიციამ დემონსტრანტების მიმართ ... (ადს).

ასტურიის მუშები ბრძოლას განაგრძობენ

პარიზი, 14 სექტემბერი. ესპანეთის მთავრობა ავრცელებს ცნობებს, რომ მადრიდში მაღაზიები ღიაა და რომ ქალაქის ტრანსპორტმა და მეპურეებმა განაახლეს მუშაობა. მიუხედავად ამისა, „ლუმანიტეს“ სპეციალური კორესპონდენტი, რომელიც, იმის გამო, რომ ესპანეთში შესვლა აეკრძალა, აშკარად იმყოფება ესდეიში (პატარა ქალაქი ესპანეთის საზღვარზე), გადმომგვცემს, რომ მის მიერ მიღებული ცნობებით, მადრიდში ხელისუფლებამ დღემდე ვერ მოახერხა ტრამვაის მოძრაობის მოწესრიგება. ქაფეები განაგრძობენ გაფიცვას, ბორი წინანდებურად არაა საკმარისი მეტროპოლიტენის საგადაცემო კომიტეტი დაპატიმრებულია, მაგრამ მეტრო მაინც არ მუშაობს.

ნაციონალური გვარდიელები—ესპანეთის რეაქციის არმია.

□

ასტურიაში აჯანყებული მუშები განაგრძობენ გაფფრებულ წინააღმდეგობის გაწევას მონარქისტული „ელ დებატა“ ამტკიცებს, რომ ჯარმა მოახერხა აჯანყებულთა გაძევება ოვიედოდან მხოლოდ სადგურისა და იარაღის ქარხნებისათვის უუმბარების დაშენის შემდეგ. აჯანყებულებმა თითქოს დაიბიეს ლეონის პროვინციის მიმართულებით. ამასთან ერთად გაზეთი აღიარებს, რომ მთელი ასტურიის ქვეანაშრის ბასეინში გრძელდება ყუმბარების გაფფრთვრება და შენენა. ჰავასის საგაზეთოს ცნობით, მთავრობის ქვეითი ჯარების სამი ბატალიონი, კავალერიის ესკადრონი და არტილერიის 2 ბატარეა ჯერ კიდევ იმყოფებიან ოვიედოდან 100 კილომეტრის დაშორებით და ფიქრობენ, რომ შეალენ ქალაქში დღეს.

ესპანეთის ზოგიერთი გაზეთების ცნობით, ასტურიაში აჯანყებული მუშები მთელ რიგ პუნქტებში განაგრძობენ წინააღმდეგობის გაწევას, განსაკუთრებით ტრანინის რაიონში.

ამავე დროს იუწყებიან, რომ ხიხონს ავლავ ეშენენ ყუმბარებს ზღვიდან. ოფიციალური ცნობებით, მოკლულია 100 მუშა.

„მატენინ“ და „ეტი ეურნალის“ ბარსელონელი კორესპონდენტები იუწყებიან, რომ მათ მოახერხეს საუბარი სიკვდილით დასასჯელ მაიორ ფარრასთან და კაპიტან ესკოფეტთან, რომლებიც სარდლობდენ კატალონიის ავტონომიური მთავრობის სამხედრო რაზმებს. უცნოეთთან სატელეფონო კორესპონდენტები იუწყებიან, კორესპონდენტები უნდა გადმოსულიყვენ ესდეარზე, რომ გადმოეცათ ამ საუბრის ტექსტი „ეტი ეურნალის“ კორესპონდენტი ამტკიცებს, რომ ესპანეთის მთავრობამ აკრძალა ყოველგვარი სატელეფონო კავშირი უცნოეთთან. ვინაიდან მას ეშინია, რომ ცნობები ამ განაჩენის შესახებ აამხედრებს მის წინააღმდეგ მსოფლიო საზოგადოებრივ აზრს.

რამიმონდ პუანკარეს გარდაცვალება

პარიზი, 15 ოქტომბერი. დღეს ხანმოკლე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა რაიმონდ პუანკარე. (ადს).

კომპარტიები იბრძვიან მთლიან ფრონტი აუცილებლად

შრომის უნიტარული კონფედერაციის მოიწოდებს ერთიანი ფრონტის შემქმნას

პარიზი, 13 ოქტომბერი. შრომის საყოველთაო უნიტარული კონფედერაციის ბიუროს წინადადება მისცა შრომის საყოველთაო რეფორმისტული კონფედერაციის ხელმძღვანელობას ჩაატარონ ინტერნაციონალური ბრძოლა ფაშიზმის წინააღმდეგ.

რკინისგზელთა უნიტარული და რეფორმისტული პროფკავშირების დელეგაცია შეთანხმდა ესპანეთის მუშებთან სოლიდარობის კამპანიის საერთო ძალოვნით ჩატარებისა და ესპანეთის საელჩოში დელეგაციის გაგზავნის შესახებ. გადაწყდა აგრეთვე ესპანეთის მოსაზღვრე რაიონებში ჩატარდეს კამპანია ესპანეთში იარაღის და სამომარი მასალის შეზიდვის წინააღმდეგ.

შრომის რეფორმისტული კონფედერაცია საბოტაჟს უწევს ერთიან ფრონტს

პარიზი, 12 ოქტომბერი. შრომის რეფორმისტული საყოველთაო კონფედერაცია თავის პასუხში შრომის უნიტარული კონფედერაციის წინადადებაზე პროფმოძრაობის ერთიანობის შესახებ იცავს თავის წინანდელ პოზიციას, რომლის თანახმად პროფმოძრაობის ერთიანობა შეიძლება გახდეს ხორციელდეს მხოლოდ შრომის რეფორმისტული საყოველთაო კონფედერაციის ჩარჩოებში. ორივე ორგანიზაციის პოზიცია გარკვეულია.

უნიტარული პროფკავშირები განაგრძობენ ბრძოლას, რათა მოამზადონ ნიადაგი გამაერთიანებელი ყრილობის მოსაწვევად (ადს).

სოციალისტური ინტერნაციონალის სამდივნოს პასუხი კომუნისტური ინტერნაციონალის ალმასკომის წინადადებაზე

პარიზი, 14 ოქტომბერი. „ლიუმანიტეს“ ცნობით, სოციალისტური ინტერნაციონალის სამდივნომ, პასუხად კომუნისტური ინტერნაციონალის ალმასკომის წინადადებისა ესპანეთის მებრძოლ მუშების დასახმარებლად საერთო კამპანიის ჩატარების შესახებ, საინფორმაციო თათბირში მონაწილეობისათვის გამოუყო ვინდერველდე და ადლერი.

თათბირი შესდგება 15 ოქტომბერს ბრიუსელში (ადს).

□

გლეხები მოითხოვენ მიწის გადაუფასებას

ათინა, 13 ოქტომბერი. სერესის რაიონში 2 ათასამდე გლეხი ორგანიზებული წესით ჩავიდენ რაიონულ ცენტრში და ხელისუფლებას წარუდგინეს ულტიმატური მოთხოვნა გლეხებს შორის მიწის გადაყოფის შესახებ. ხელისუფლებამ მიიღო საგანგებო ღონისძიებები. ეაწდარმს, რომელიც ცდილობდა ერთერთი დემონსტრანტის დაპატიმრებას, გლეხებმა სცემეს. (ადს).

□

გერმანიის ელჩის დარგაზოგა ამხ. მოლოტოვთან

გუშინ, 15 ოქტომბერს, ს. ნ. კ-ის სახკომსაბჭოს თავმჯდომარემ ამხ. ვ. მ. მოლოტოვმა მიიღო გერმანიის ელჩი გრაფი ფონ-დერ-შულენბერგი. (ადს).

□

ლ. ვ. სობინოვის გარდაცვალების გამო

რესპუბლიკის სახალხო არტისტის ლ. ვ. სობინოვის დასაკრძალავად თავმჯდომარემ გამოყო დამკრძალავი კომისია კომისიის თავმჯდომარედ გამოყოფილი ამხ. ა.ს. კისელევი, წევრებად: ამხ ეპშტეინი, ამხ. ბოიარსკი, კ. გ. ძერჟინსკაია, ა. ვ. ნეუდანოვა და ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე პროფ. ხ. ს. გოლოვანოვი.

ლ. ვ. სობინოვის გარდაცვალების გამო საკ. კაკის თავმჯდომარემ ამხ. მ. ი. კალინინმა სობინოვის ქვრივს ნ. ი. სობინოვას გუფგზავნა სამძიმრის დეპეშა (ადს).

დეპეშების გაგრძ. მე-4 გვერდზე

ხელი მოვკიდოთ საქმეს ამხანაგო პროფკავშირებო!

„პრავდა“-ს მოწვინავე (5)

ჩვენი პარტიის მთელი ისტორია, სხვათაშორის, წარმოადგენს იმის მაგალითს, თუ რა გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ორგანიზაციულ საკითხს მუშათა კლასის ისტორიული ამოცანების განხორციელებაში. განვითარების თვითეულ ეტაპზე, ჯერ კიდევ ბოლშევიზმის აკვანთან მოიპოვა ორგანიზაციულმა საკითხმა მთავარი მნიშვნელობა. წესდების ცნობილი პირველი პარაგრაფი პარტიის მეორე ყრილობაზე გადაიქცა იმის საშუალებად, რომ რევოლუციური პირთვი ჩამოშორებოდა ოპორტუნისტებს.

პროფკავშირების უკანასკნელი გარდაქმნა—მათი დაწვრილება, 154 პროფესიონალ კავშირის მოწყობა, 47-ის ნაცვლად, მთელი რიგი ზედმეტი რგოლების გაუქმება და სხ.—ეკუთვნის იმ მოვლენების რიცხვს, რომლებმაც უდიდესი როლი უნდა ითამაშონ შრომის ნაყოფიერების გადიდებაში, მასების საწარმოო აქტივობის ზრდაში და მუშათა, სპეციალისტთა და მოსამსახურეთა ყოფაცხოვრების შემდგომ გაუმჯობესების საქმეში. უკანასკნელ წლებში გაიზარდა პროფკავშირების—კომუნისტური პარტიის პოლიტიკის საიმედო გამტარებლების—მნიშვნელობა. პროფკავშირებს გადაეცა ყოფ. შრომის სახალხო კომისარიატის მთელი რიგი სახელმწიფო ფუნქციები სოციალური დაზღვევის, შრომის დაცვის დარგში, ყოფ. მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის ფუნქციები ძირეული კონტროლის დარგში. მაგრამ ცხოვრება უფრო რთული და მდიდარი გახდა. განა შეიძლება შევადაროთ 1934 წლის მუშა, ინჟენერი თავისი კულტურული მოთხოვნილების მხრივ, ცხოვრების და წარმოების ყველა დარგში მისი მორიგონტაფი ფარათოვის მხრივ, ვთქვათ, 1929 წლის ან 1930 წლის მუშას, ინჟენერს? უკანასკნელ წლებში ჩვენმა ქვეყანამ სწრაფად განვლო დიდი გზა. ჩვენი განვითარების შედეგები მხოლოდ ახლა იწყებენ ფართო მასების შეგნებამდე მიღწევას და, ბუნებრივია, რომ პროფკავშირები — მშრომელთა ერთ-ერთი უდიდესი მასობრივი ორგანიზაცია— ადვილებურად უნდა მოეფფენენ თავისი ამოცანების გადაჭრას. უფრო დაეუახლოვდეს მასებს, საწარმოებს, ადგილებს, წარმოებას და თვითეულ მუშას, მუშა-ქალს დ. მოსამსახურეს, ვინაიდან თვითეული მათგანის ცხოვრების, მუშაობის, მოთხოვნილებათა შინაარსი გახდა უფრო ღრმა, მრავალფეროვანი, უფრო საინტერესო, რომ უკეთესი მომსახურება გაუწიოთ მათ—აი რაში მდგომარეობს პროფკავშირთა გარდაქმნის შესახებ საკავშირო პროფსაბჭოს უკანასკნელი პლენუმის გადაწყვეტილებათა დედააზრი.

ახლა მიმდინარეობს პროფესიულ კავშირთა ცენტრალური კომიტეტების პლენუმები, სადაც პრაქტიკულად უნდა ხორციელდებოდეს საკავშირო პროფსაბჭოს მე-4 პლენუმის გადაწყვეტილებანი გარდაქმნის შესახებ. ახლა ამოცანა მდგომარეობს იმაში, რომ გარდაქმნა ჩაეტაროთ სწრაფად და გარკვეულად. არ უნდა დაგვიგვიწყდეს, რომ პროფკავშირები, ახლა აგრეთვე ახლოლებენ მთელ რიგ სახელმწიფო ფუნქციებს სოციალური დაზღვევის, შრომის დაცვის და ძირეული კონტროლის დარგში. აღნიშნული საკითხები მოითხოვენ გადაუდებელ და სასწრაფო გადაწყვეტას.

არ უნდა ვფიქრობთ, რომ გარდაქმნა თავდება მხოლოდ მაშინ, როცა ყველა მაგიდა გადადგმულია ერთი ადგილიდან მეორეზე და ახალი პროფკავშირების აპარატის თითქმის მთელი შტატი მთლიანად შევსებულია საჭიროა უკეთ გავეცნოთ ადამიანებს, შევიფასოთ ისინი. და არავითარი უბედურება არ იქნება, თუ მუშაობის პროცესში თანდათანობით შევარჩევთ ადამიანებს აპარატისათვის, მაგრამ ისეთ ადამიანებს, რომლებმაც იციან საქმე, მეიდროდ არიან დაკავშირებული მოცემულ საწარმოს, ადგილის მუშებთან და რომლებსაც ეხმიან, თუ სახელდობრ რას მოითხოვს ახალი დრო განმტკიცების გზაზე დამდგარი პროფესიონალი მოძრაობის მუშაკებისაგან. უნდა ვიქონიოთ მხედველობაში, რომ პროფკავშირების მუშაკთა შორის საკმაოდ დიდი დენადობის მიზეზები, სხვათაშორის, მდგომარეობენ იმაში, რომ ცუდად ხდება ადამიანების შერჩევა. თუ დენადობა ქარხანაში ამცირებს შრომის ნაყოფიერებას, დენადობა პროფკავშირულ მუშაკებს შორს ბევრად ამცირებს პროფესიონალთა კავშირების მუშაობის ხარისხს. ცოცხალი ადამიანების, იმ პირობების შესწავლა, რომლებშიც ზანი მუშაობენ, მათი მოთხოვნილებების, ურთიერთდამოკიდებულების შესწავლა გაცილებით უფრო რთული საქმეა, ვიდრე დაზგის შესწავლა ამისთვის საჭიროა უფრო ხანგრძლივი დროც. რამდენიმე წლობით უნდა იყოს პროფკავშირული მუშაობის ერთ-უბანზე, რომ, როგორც საჭიროა ისე შეინარჩუნოს, წარმოადგენს ამის მაგალითს, თუ რა გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ორგანიზაციულ საკითხს მუშათა კლასის ისტორიული ამოცანების განხორციელებაში. ეგერ კიდევ ბოლშევიზმის აკვანთან მოიპოვა ორგანიზაციულმა საკითხმა მთავარი მნიშვნელობა. წესდების ცნობილი პირველი პარაგრაფი პარტიის მეორე ყრილობაზე გადაიქცა იმის საშუალებად, რომ რევოლუციური პირთვი ჩამოშორებოდა ოპორტუნისტებს.

პროფკავშირების უკანასკნელი გარდაქმნა—მათი დაწვრილება, 154 პროფესიონალ კავშირის მოწყობა, 47-ის ნაცვლად, მთელი რიგი ზედმეტი რგოლების გაუქმება და სხ.—ეკუთვნის იმ მოვლენების რიცხვს, რომლებმაც უდიდესი როლი უნდა ითამაშონ შრომის ნაყოფიერების გადიდებაში, მასების საწარმოო აქტივობის ზრდაში და მუშათა, სპეციალისტთა და მოსამსახურეთა ყოფაცხოვრების შემდგომ გაუმჯობესების საქმეში. უკანასკნელ წლებში გაიზარდა პროფკავშირების—კომუნისტური პარტიის პოლიტიკის საიმედო გამტარებლების—მნიშვნელობა. პროფკავშირებს გადაეცა ყოფ. შრომის სახალხო კომისარიატის მთელი რიგი სახელმწიფო ფუნქციები სოციალური დაზღვევის, შრომის დაცვის დარგში, ყოფ. მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის ფუნქციები ძირეული კონტროლის დარგში. მაგრამ ცხოვრება უფრო რთული და მდიდარი გახდა. განა შეიძლება შევადაროთ 1934 წლის მუშა, ინჟენერი თავისი კულტურული მოთხოვნილების მხრივ, ცხოვრების და წარმოების ყველა დარგში მისი მორიგონტაფი ფარათოვის მხრივ, ვთქვათ, 1929 წლის ან 1930 წლის მუშას, ინჟენერს? უკანასკნელ წლებში ჩვენმა ქვეყანამ სწრაფად განვლო დიდი გზა. ჩვენი განვითარების შედეგები მხოლოდ ახლა იწყებენ ფართო მასების შეგნებამდე მიღწევას და, ბუნებრივია, რომ პროფკავშირები — მშრომელთა ერთ-ერთი უდიდესი მასობრივი ორგანიზაცია— ადვილებურად უნდა მოეფფენენ თავისი ამოცანების გადაჭრას. უფრო დაეუახლოვდეს მასებს, საწარმოებს, ადგილებს, წარმოებას და თვითეულ მუშას, მუშა-ქალს დ. მოსამსახურეს, ვინაიდან თვითეული მათგანის ცხოვრების, მუშაობის, მოთხოვნილებათა შინაარსი გახდა უფრო ღრმა, მრავალფეროვანი, უფრო საინტერესო, რომ უკეთესი მომსახურება გაუწიოთ მათ—აი რაში მდგომარეობს პროფკავშირთა გარდაქმნის შესახებ საკავშირო პროფსაბჭოს უკანასკნელი პლენუმის გადაწყვეტილებათა დედააზრი.

ამ ... ...

გავშალოთ ბრძოლა პარგსწავლების მაღალი ხარისხისათვის

ახალ მოთხოვნილებათა დონეზე

მე-17 პარტყრილობის გადაწყვეტილებამ საფუძველზე პარტიული განათლების საკითხისადმი ყურადღება და მზრუნველობა დიდათ გაიზარდა. თიანეთის პარტიული ორგანიზაციების ერთ-ერთ მთავარ სამუშაოდ გადაიქცა პარტიის წევრთა იდეურ-პოლიტიკური დონის ამაღლებისათვის ბრძოლა.

მიმდინარე წლის საზაფხულო პარტიული სწავლება გასულ წელთან შედარებით წარმატებით დამთავრდა. რაიონში გამოშვებულ იქნა 15 პარტიული განათლების სკოლა ამ სკოლებში ჩაბმული იყო კომუნისტების 70 პროცენტი.

საგაზაფხულო პარტიული განათლების სკოლების გამოშვებასთან ერთად თიანეთის რაიონულმა კომიტეტმა გაშალა მუშაობა 1934-35 წლ. საშემოდგომო-საზამთრო პარტიული სწავლების მზადებისათვის. სექტემბრის 1-ლ რიცხვებში რაიკომის მიერ უკვე შემუშავებული იყო პარტგანათლების სკოლების დაკომპლექტების გეგმა შემოდგომა-ზამთრის პარტსწავლების შესახებ რაიკომმა წინასწარ მოიწვია პასუხისმგებელ ინსტრუქტორების და პროპაგანდისტების თათბირი, რომელზეც განხილულ იქნა რაიონში საშემოდგომო-საზამთრო პარტგანათლების სკოლების მუშაობის საკითხი და გამომეღავნებული იქნა საზაფხულო პარტსკოლების მუშაობის ნაკლოვანებები.

ბორის საკონსერვო ქარხნის ხაოკოოს კოლტორგანიზატორი ამხ. ნიამარა შანგ�plიამ საუკეთესოდ მოა მეცადინეობა.

რაიონში ჩამოყალიბდა სულ 15 პარტიული სკოლა. აქედან დაწყებითი სკოლა—7, საკანდიდატო —4, მიმდინარე პოლიტიკის შემსწავლელი—2 და მარქსიზმ-ლენინიზმის შემსწავლელი 2 წრე. პროფესიონალური ხაზით მოეწყობა 4 პროფწრე, რომლებშიაც ჩაბმული იქნება 250-მდე მუშა-მოსამსახურე და დიასახლისი. შემოდგომა-ზამთრის პარტსწავლების სამზადისის ჩატარების დროს გათვალისწინებულ იქნა გასული წლის გაკვეთილები. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცა პარტგანათლების ქსელის სწორად დაკომპლექტებას, მსმენელთა ჩაბმას პარტსკოლებში, მათი ეროვნის ღონის მიხედვით და კვალიფიციური პროპაგანდისტების შერჩევას; მიმდინარე წელს პროპაგანდისტებად გამოყენებული არიან რაიონის საუკეთესო ძალები.

პროპაგანდისტებმა იკისრის ისე დროში მოეწყოს პარტკაბინეტი და უზრუნველყოფილ იქნას ოჯი პარტიულ-პოლიტიკური სახელმძღვანელო ლიტერატურით. თიანეთის რაიონის პროპაგანდისტებს და აქტივს განსაკუთრებით ესაჭიროება რჩევა-დარიგება, პოლიტიკურ მეთოდური ხელმძღვანელობა. ოდავოა, ამ მხრივ პარტკაბინეტი დიდ დახმარებას გაუწევს მათ.

თიანეთის რაიონულმა პარტორგანიზაციამ პარტგანათლების საქმე ყოველდღიურ საზრუნავ საქმედ გადააქცია. ახლა მთავარია პარტკომების მდივნებმა, პირველადი პარტორგანიზაციის ორგანიზატორებმა და რაიონის პასუხისმგებელმა ინსტრუქტორობმა აქედანვე მოვიჭრიულად და სერიოზულად დაიკავონ მეცადინეობის საქმე პარტიული განათლების სკოლებში, დროულად უზრუნველყონ საჭირო ლონისძიებათა გატარება, რათა პარტიული განათლების სკოლების მუშაობა ნამდვილად აიყვანონ ახალი ამოცანებისა და მოთხოვნილების სიმაღლეზე.

დ. ზიფერტი

(სამ. ქ.ბ. (ბ) თიანეთის რაიკომის მდივნის მოადგილე)

❧ პარგსწავლება ჩაშლილია ❧

(უვარელის რაიონი)

ზოგიერთმა რაიკომმა და ძირეულმა პარტორგანიზაციამ არ იზრუნა. რათა საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის მიმდინარე წლის 27 აგვისტოს დადგენილების საფუძველზე შემოდგომა-ზამთრის პარტსწავლებისათვის მოსამზადებელი მუშაობა თავის დროზე გაეშალა, ამას ადასტურებს უვარელის რაიონის სინამდვილე.

უვარელის რაიკომს 8 ოქტომბრისათვის არ ჰქონდა კონკრეტული გეგმა პარტგანათლების ზსოლის დარგში, შემოდგომა-ზამთრის პარტსწავლებისათვის მომზადების საკითხი არ განუხილავთ რაიკომის ბიუროზე და პლენუმზე. რაიკომს პროპაგანდისტები ამხ. ბ. მახარაძე, მ. ლოქაფიშვილი და გ. გიგაშვილი აცხადებდენ, რომ ჯერ არავითარი ლონისძიებები არ ჩაგვიტარებია პარტგანათლების სკოლებში სწავლების დაწყებისათვისო.

1934—35 წლის პარტგანათლების ქსელის დაკომპლექტებისათვის სამ.-სატრაქტორო სადგურის პოლიტგანყოფილებამ და რაიკომმა პარტორგანიზაციებს მისცა წერილობითი დირექტივა, რომ სკოლები დაკომპლექტებული ყოფილიყო სექტემბრის დამლევამდე, 16 სექტემბერს ყველა პარტორგანიზაციაში ჩაეტარებინათ ერთიანი პარტდღე და დაემუშავებინათ საქ. კ.პ. (ბ) ც. კ-ის დადგენილება შემოდგომა-ზამთრის პარტსწავლებისათვის მზადების შესახებ. მაგრამ მარტო წერილობითი „დირექტივით“ არაფერი გაკეთებულა: აი ფაქტებიც. ახალი სოფლის პირველადი პარტორგანიზაციის პარტორგანიზატორმა ამხ. ვ. რამიშვილმა განაცხადა: „შემოდგომა-ზამთრის პარტსწავლებისათვის მოსამზადებელი მუშაობის შესახებ ცკ-ის დადგენილება ჩვენ არ დაგვიმუშავებია; ახალი სკოლების დაკომპლექტების შესახებ ჩვენ თითქმის არაფერი ვიცით. დღემდე არსებობდა საკანდიდატო სკოლა, ხოლო ახლა რა ტიპის სკოლა უნდა დაარსდეს ახალ სკოლაში ვინ იმეცადინებს. ვინაა პროპაგანდისტი. როდის დაიწყება მეცადინეობა. ჯერჯერობით არ ვიცით“. აქედან ნათლად ჩანს, რომ რაიკომის პ.-მგ. ინსტრუქტორს ამხ. ალ. კასრაძეს ამ მხრივ მუშაობა არ ჩაუტარებია. ასეთივე მდგომარეობაა: სოფ. თივში, გრემში, შილდაში და ახალსოფლის ტერიტორიალურ ორგანიზაციებში.

წარსულში პარტსკოლების საქმის ცუდად დაყენებამ უარყოფითი გავლენა მოახდინა მიმდინარე წლის შემოდგომა-ზამთრის პარტსწავლების ქსელის ორგანიზაციის საქმეზე. მართალია, რაიკომს აქვს საკონტროლო ციფრები, მაგრამ ხშირად ეს ციფრები აღებულია, ასე ვთქვათ, საორიენტაციოთ. მაგ. შილდის კოლმეურნეობასთან ჯერ არაა სკოლა დაკომპლექტებული, ხოლო ყვარელს რაიკოოპერატივის, ფატმასურის საბჭოთა მეურნეობის, ალმასტის საკოლმეურნეო და ფიქალების წარმოების პარტორგანიზაციებთან ჩამოყალიბებულ სკოლებში ჩაბმული არიან მსმენელები მხოლოდ 5-დან 10 კაცამდე.

არის ასეთი შეცდომებიც; როდესაც საკანდიდატო სკოლების გამოშვების შემდეგ უნდა ჩამოყალიბებულიყო დაწყებითი სკოლები, ხოლო ამ უკანასკნელის გამოშვების შემდეგ მაღალი ტიპის წრე,—სინამდვილეში იმავე ტიპის სკოლები დარჩა. მაგ. გავაზში და ენისელში იყო საკანდიდატო სკოლა და მომავალ წლისათვის განზრახულია ისევ საკანდიდატო სკოლის ჩამოყალიბება.

სკოლების და წრეების დაკომპლექტებისათვის ადგილებზე ყველგან არ გამოოფიათ სპეციალური კომისიები. რაიკომთან არაა გამოყოფილი პროპაგანდისტთა გადამრჩევი კომისიები და ჯერ კიდევ არაა მოთავეობოთ პროპაგანდისტთა შერჩევა. შემოწმებიდან გამოირკვა, რომ 4 პროპაგანდისტი შეუფერებელია საპროპაგანდო მუშაობისათვის დაბალი კვალიფიკაციის გამო და აგრეთვე იმიტომ, რო მათგან ზოგიერთნი პარტიის კანდიდატები არიან. არაა ჩატარებული პროპაგანდისტთა კურსკონფერენციები. პარტაქტივისთვის მოუგვარებელია პოლიტსწავლების ქსელში ჩაბმის საქმე.

რაიონში დღემდე არაა მოწყობილი პარტკაბინეტი. სახელგამს რაიონისათვის ჯერაც არ მიეუწვდია სახელმძღვანელოები. ბინის და გათბობა-განათების საქმე ბევრგან უნუგეშო მდგომარეობაშია.

თუ ასეთ არა დამაკმაყოფილებელ სურათს იძლევა პარტსწავლებისათვის მომზადება — უფრო უარეს მდგომარეობაშია კომკავშირის პოლიტსწავლების საქმე. 1933-34 წლის პოლიტსწავლების ქსელიდან გამოშვებულია მხოლოდ 7 სკოლა 66 მსმენელით, გამოშვებულებიდან თითქმის ყველა კომკავშირელია, ხოლო უპარტიონი, როგორც რაიკომის მუშაკები აცხადებენ, არსად არ გვიჩანაგსო. გამოსაშვებია დღემდე 10 სკოლა: 4—5 სკოლაში მეცადინეობა ჩაშლილია, ხოლო ზოგიერთი შეერთებულია მეორე სკოლასთან.

კომკავშირის 1934-35 წლის პოლიტსწავლებისათვის მზადება თვით დინებაზეა დაყრდნობილი. რაიკომს და პოლიტგანყოფილების ოფროსის თანაშემწეს კომკავშირის ხაზით დღემდე არა აქვთ გეგმა საკ. ა.ლ.კ კ. ც. კ-ის სამხარეო კომიტეტის და საქ. ც. კ-ის დადგენილებანი შემოდგომა-ზამთრის პოლიტსწავლების შესახებ დღემდე არაა დამუშავებული არც რაიკომის პოლიტგანყოფილების და არც პირველადი ორგანიზაციების მიერ; ჯერ კიდევ 30 გამოურკვეველია, სად რა ტიპის სკოლა ან წრე უნდა ჩამოყალიბდეს ვინ იქნებიან პროპაგანდისტები და სხვ.

რა არის იმის მიზეზი, რომ პარტიული და კომკავშირის პოლიტსწავლების საქმე ყვარელის რაიონში დაყრდნობილია თვითდინებაზე და ადგილი აქვს გარღვევებს?

ამის მიზეზები მრავალია: პარტიულ და კომკავშირულ ორგანიზაციაში სათანადოთ არაა შეფასებული იდეურ-პოლიტიკური მუშაობა, ამ საქმისათვის არაა დარაზმული მთელი პარტკომკავშირული ორგანიზაციის აქტივი. მუშაობის ეს სფერო, სამეურნეო საკითხებთან შედარებით, წარმოადგენს მივიწყებულ „მეორე რიგის სამუშაოს უბანს“: სუსტია ორგანიზაციის, კერძოთ ზოგიერთ ხელმძღვანელ მუშაკთა ინიციატივა; პროპაგანდისტები, განსაკუთრებით სექტემბერ-ოქტომბერში გამოყენებულ იყვნენ პირველ რიგში მიმდინარი ხვნა-თესვის და სას. სამ. პროდუქტების დამზადების საქმეში.

საჭიროა პარტიის და კომკავშირის რაიკომმა პოლიტგანყოფილებასთან ერთად მიიღოს სასწრაფო ზომები, პარტიულ და კომკავშირის პოლიტსწავლების საქმეში სამატერიალო ჩამორჩენის გამოსასწორებლად.

რ. კერესელიძე
ვ. ხატიაშვილი

სამაგალითო პროპაგანდისტი

დღედღამე იბრძოდა პროპაგანდისტი ამხ. კალე ცეცხლაძე „მკერავი“ № 2-ის ფაბრიკაში საჭირო ლიტერატურით მდიდარი პარტკაბინეტის მოწყობისათვის. მან აიღო ინიციატივა, დაეხმარა მას პარტიული კომიტეტი და სრულიად გაკეთდა.

შედეგად ახლადმოწყობილ პარტკაბინეტში და გიხარია: ირგვლივ სილამაზე, სარკე-სავით მოკრიალებული იატაკები, კოხტა მაგიდები, ვეფხური სკამები, წიგნების განყოფილებანი. ლიტერატურა რამდენიც გინდა, სასწავლო ნივთები, ჟურნალები.

პარტკაბინეტში ხშირად დაინახავთ ამხ. ცეცხლაძეს, მას პოლიტსკოლის მსმენელები გარს ეხვევიან და აძლევენ სხვადასხვა შეკითხვებს. პროპაგანდისტიც ზრდილობიანად უპასუხებს. ის ყოველთვის ამომწურავ პასუხს იძლევა. ამიტომაა, რომ პოლიტსკოლის მსმენელებს უყვართ.

ის, ლენინიზმის შემსწავლელ წრეს ხელმძღვანელობს. პირველი მეცადინეობა მიმდინარე წლის 21 სექტემბერს ჩაატარა. როგორც პირველი მეცადინეობაზე, ისე დანარჩენზეც არ ყოფილა. შემთხვევა, რომ ხარჩენზეც არ ყოფილა. შემთხვევა, რომ მსმენელების ან პროპაგანდისტის გამოუცხადებლობით მეცადინეობა ჩაშლილიყოს; პროპაგანდისტი განსაკუთრებულად ეძიებდა თვითეულ მსმენელს, შესწავლილი აქვს მათი ხასიათი, მათი უარყოფითი და დადებითი მხარეები და, რაც მთავარია, იცნობს თვითეული მსმენელის იდეურ - პოლიტიკური მომზადების დონეს.

— „ჩემს პოლიტსკოლაში მყავს მსმენელები, რომლებიც განარჩევიან დანარჩენ ამხანაგებში, მაგ. სონია გიგოლაშვილი და ვარა მურადოვა. ესენი, გარდა, ჩემ მიერ მითითებული ლიტერატურისა, კითხულობენ აგრეთვე დამხმარე ლიტერატურას, ყოველთვის ნაშეადგენი აქვ ყოველ პოლიტსკოლების დაკომპლექტება. ერთნაირი ცოდნის კომუნისტები ერთ სათანადო წრეში უნდა გაერთიანდენ. ამიტომ ჩვენ დიდი მუშაობა დაგვჭირდა ამისათვის, რომ სწორად გამოგვერკვია ამხანაგების მომზადების დონე. მე და პროპაგანდისტები—ამხ. გაი და ბაბუცაძე ვამოწმებდით კომუნისტების მომზადების დონეს და ამისდამიხედვით ვანაწილებდით სკოლებში.

ამრიგად, დავაკომპლექტეთ სკოლები, გამოვყავით პროპაგანდისტები და 21 სექტემბერს დავიწყეთ მეცადინეობა პოლიტსკოლებში.

პროპაგანდისტები ნახევარი საათით ადრე გამოცხადდენ მეცადინეობის დაწყებამდე. მსმენელებიც ყველანი მოვიდენ, გარდა სონისა, ამხ. ლელაშვილი, ხარჩილაძე და ვოლკოვი არ დაესწრენ პირველ მეცადინეობას. მეორე დღეს ეს ამხანაგები ცალ-ცალკე ვინახულე, გამოვკითხე თითეულს დაესწრებლობის მიზეზი. გამოირკვა, რომ სამივენი დაუდევრობის გამო დაკარგეს ერთ საათიანი მეცადინეობა. ეს ფაქტი ერთ-ერთ ადგილას ცეცხლაძე „მკერავი“ № 2-ის ფაბრ. საკირო ლიტერატურით მდიდარ პარტკაბინეტის მოწყობისათვის. მან აიღო ინიციატივა, დაეხმარა მას პარტიული კომიტეტი და სრულიად გაკეთდა.

ახლა ამ ფაბრიკაში ოთხი ჯგუფია. ერთ-ერთ ჯგუფს ხელმძღვანელობენ ამ ამხანაგები: ირგვლივ სილამაზე, სარკე-სავით მოკრიალებული იატაკები, კოხტა მაგიდები, ვეფხური სკამები, წიგნების განყოფილებანი. ლიტერატურა რამდენიც გინდა, სასწავლო ნივთები, ჟურნალები.

პარტკაბინეტში ხშირად დაინახავთ ამხ. ცეცხლაძეს, მას პოლიტსკოლის მსმენელები გარს ეხვევიან და აძლევენ სხვადასხვა შეკითხვებს. პროპაგანდისტიც ზრდილობიანად უპასუხებს. ის ყოველთვის ამომწურავ პასუხს იძლევა. ამიტომაა, რომ პოლიტსკოლის მსმენელებს უყვართ.

ის, ლენინიზმის შემსწავლელ წრეს ხელმძღვანელობს. პირველი მეცადინეობა მიმდინარე წლის 21 სექტემბერს ჩაატარა. როგორც პირველი მეცადინეობაზე, ისე დანარჩენზეც არ ყოფილა. შემთხვევა, რომ მსმენელების ან პროპაგანდისტის გამოუცხადებლობით მეცადინეობა ჩაშლილიყოს; პროპაგანდისტი განსაკუთრებულად ეძიებდა თვითეულ მსმენელს, შესწავლილი აქვს მათი ხასიათი, მათი უარყოფითი და დადებითი მხარეები და, რაც მთავარია, იცნობს თვითეული მსმენელის იდეურ - პოლიტიკური მომზადების დონეს.

— „ჩემს პოლიტსკოლაში მყავს მსმენელები, რომლებიც განარჩევიან დანარჩენ ამხანაგებში, მაგ. სონია გიგოლაშვილი და ვარა მურადოვა. ესენი, გარდა, ჩემ მიერ მითითებული ლიტერატურისა, კითხულობენ აგრეთვე დამხმარე ლიტერატურას, კითხულობენ ამ ფაბრიკის მუშაობის სისწრაფეს, ამ. ცეცხლაძე თემების დამუშავებას ყოველთვის უკავშირებს ადგილობრივ საწარმოო საკითხებს. ეს ხელს უწყობს მასალის შეთვისებას და აძლიერებს მათ ბრძოლას საწარმოო გეგმების შესრულებისათვის.

პარტსწავლების ხარისხი, რომ მაღალ დონეზე იქნეს აყვანილი, პროპაგანდისტი ცეცხლაძე განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს ჩამორჩენილ ამხანაგებს, დაინტერესებულია გაიგოს — რა უშლის მათ ხელს მეცადინეობაში.

მუშა-ქალი ამხ. ხოფია მინასო�plვა, მიუხედავად იმისა, რომ სისტემატიურად ესწრება ბოდა პოლიტსკოლის მეცადინეობას, მაინც ცალკად ითვისებდა გაკვლილ მასალას. პროპაგანდისტმა დახმარება გაუწია ამხ. მინასოვას, დაავალა კონსულტაციებზე ხშირად მისულიყო. პროპაგანდისტის დახმარებისა და გულმოდგინედ მეცადინეობის შედეგად მინასოვა, გამოსწორდა და ახლა შედარებით უკეთ ამუშავებს განაკვეთებს. პროპაგანდისტისგან მან ისწავლა როგორ უნდა იმუშაოს წიგნზე.

ამხ. ცეცხლაძე სისტემატიურად მუშაობს ოავისი პოლიტკოდნის ასამაღლებლად.

ორი დღით ადრე ემზადება ყოველი მეცადინეობისათვის და პოლიტსკოლაში კარგად მომზადებული, მიდის. ყოველდღიურად კითხულობს სხვადასხვა ჟურნალ-გაზეთებს, იქიდან უბის წიგნაკებში იწერს მნიშვნელოვან საკითხებს. საკუთარ თავზე სწორედ ასეთ მუშაობას უნდა მიეწეროს, რომ არ ყოფილა არცერთი შემთხვევა მას არ ეპასუხოს მსმენელების მიერ დასმულ შეკითხვებზე.

ამხ. ცეცხლაძე სისტემატურად კითხულობს ბატკანიანი ლიტერატურასაც.

ბრ. არაბსია.

ტფილისის ტრამვაის პარტორგანიზაციამ სამაგალითოდ მოაწყო პარტკაბინეტის მუშაობა. სურათზე: კაბინეტის გაგე ამხ. ბაი კონსულტაციას აძლევს პარტიის ისტორიაზე პოლიტწრის მსმენელ ამხ. ვისკოვიჩს

❧ მოღიან და მიღიან ❧

ათი ოქტომბერი შემოდგომა-ზამთრის პოლიტსწავლების პირველ დღეთ იყო გამოცხადებული.

პირველი დღე! რა ადვილად იტყვი ამ ორ სიტყვას. ნამდვილად კი დიდი წინასწარი სამზადისი გჭირდება პირველი დღის ღირსეულად შეხვედრისათვის. ტფილისის აბრეშუმის საქსოვი ფაბრიკის კომკავშირელებიც ემზადებოდენ ამ დღისათვის, მაგრამ როგორ: ერთგვარ, თუ არა?

ამას დღის შედეგი გვიჩვენებს:

ბ-თენდა ათი ოქტომბერი. ფაბრიკამ ჩვეულებრივი მუშაობა დაიწყო; კომკავშირელებსაც არ ჩაუდენიათ რაიმე უჩვეულო. მხოლოდ...

რა არის ეს?

ცამეტი რვეული.

რა სწერია მათში?

ცამეტი პოლიტსკოლის მსმენელთა სია. განზე რომ რვეული დგეს?

მასში პროპაგანდისტების გვარებია აღნიშნული.

რამდენი პროპაგანდისტია?

ხუთი.

მაშ, ასე: სხვადასხვა სახის ცამეტი პოლიტსკოლა, ზოგი რუსული, ზოგი ქართული. პროპაგანდისტი კი ხუთი. რა უნდა ექნა კომკავშირის კომიტეტის მდივანს ამხ. ჯინეკარაძეს? ორად და სამად ხომ ვერ გასჭრიდენ თვითეულ პროპაგანდისტს! ან და ხუთ პოლიტსკოლაში ხომ ვერ დაიწყებდენ მეცადინეობას. სხვებს გული არ დაწყდებოდათ?!..

პროპაგანდისტებსაც არ სურდათ მუშაობის დაწყება. პარტკომიდან მომაგრებული პროპაგანდისტი ამხ. მიკარტუმოვი განუწყვეტლივ იხვეწებოდა:

— რა ვქნა, არ მეცალა პროპაგანდისტობისათვის, საამქროში უამრავი საქმე მაქვს. დამეხსენით, რა გინდათ ჩემგან, სხვა პროპაგანდისტი მონახეთ!

ჰა. და, რაგორ უნდა მოქცეულიყვენ ასეთ პირობებში კომკავშირის ხელმძღვანელები?

ეკიტა ფიქრეს და ყველაზე ადვილ (მაგრამ მიუტევებელ) გზას დაადგენ: პოლიტსწავლების დასაწყისი შემდეგისათვის ვადასტეს...

მეორე დღეს, თერთმეტ ოქტომბერს, სწორედ თერთმეტ საათზე, კომკავშირის კომიტეტის წევრი ორჯონიკიძის რაიკომის მდივნის მოადგილესთან ამხ. აბულაძესთან გამოცხადდა.

— როგორაა საქმე?—შეეკითხა მას ამხ. აბულაძე.

— პროპაგანდისტები გვაკლია. თქვენგან გამოგზავნილი პროპაგანდისტები მოდიან, მაგრამ... ისევ უკან მიდიან.

— რატომ?

— ჩვენთან მეცადინეობა ორიდან ოთხამდე და ოთხიდან ეკვს საათამდე უნდა მოიწყოს. ისინი კი ამ დროისათვის ვერ იცლიან.

— მაშ კარგი, სათანადო პროპაგანდისტებს შეეარჩევთ და სასწრაფოდ გამოგიგზავნით.

დაარება თითქო ორად პროცენტიო. შესრულდა: ფაბრიკის კომკავშირის კომიტეტს რამდენიმე პროპაგანდისტი მიადგა. მაგრამ მერე რა! პოლიტსკოლების სამეცადინო საათები და პროპაგანდისტების თავისუფალი საათები ერთმანეთს არ ეთანხმებიან.

ბორის საკონსერვო ქარხნის მუშა პარტსწავლების დამკვრელი ამხ. ნინა კაკაბაძე

ისევ ხუთი პროპაგანდისტი რჩება.

მეტი რა ღონეა, მეცადინეობას უნდა შეუდგენ.

აბ, ცამეტი ოქტომბერია, ოთხი საათი. ოჯერ საოჯახოს ბაც ბოიმბა. ხუთი წუთი ოა. პარტსტორიის შემსწავლელი წრის მსმენელები კომიტეტის ოთახთან მოგროვდენ (ამ დღეს მხოლოდ ეს სკოლა მეცადინეობდა). მოვიდა პროპაგანდისტი ამხ. შ. მგელაძეც.

მაგრამ აღმოჩნდა, რომ კომიტეტის ოთახი პარტიის პოლიტსკოლას დაეჭირა.

აქეთ ეცენ კომკავშირელები, იქით ეცენ, ფაბკომის თავმჯდომარესაც წაეჩხუბენ, მაგრამ ბინა ვერ იშოვეს

შემდეგ კლუბში შეგროვდენ. კლუბში კი სხვებიც თავისუფლად შემოდიოდენ და ხმაურობდენ... მეცადინეობა შეუძლებელი გახდა.

პოლიტწრის მსმენელები აიმალენ და ისევ ბინის ძებნას შეუდგენ მონახეს ბინა ფაბრიკის სამკითხველო. მაგრამ ახლა სამკითხველოს გამგე გაკიბასდა.

— როგორ შეიძლება სამკითხველოში პოლიტსკოლის მეცადინეობა, აქ წყნარად უნდა შემოდიოდეთ და ჟურნალ-გაზეთებს კითხულობდეთ! (მართალს ამბობდა).

ბოლოს იგი დაიყოლიეს. პოლიტსკოლის მეცადინეობა სამკითხველოში მოაწყეს. მაგრამ რა ნაყოფი უნდა მოგვცეს ასეთმა მეცადინეობამ?

სხვა პოლიტსკოლები კი ჯერ არ ფიქრობენ მეცადინეობის დაწყებაზე.

ფაბრიკის საფაბრიკო-საქარხნო სკოლასა ათწლედში პოლიტწრეებს მეცადინეობა ათი სექტემბრიდან უნდა დაეწყოთ, მაგრამ ერთმა თვემ გაირბინა დამეცადინეობა ძლივს-ძლივობით დაიწყო ერთმა პოლიტწრემ.

ფაბრიკის კომკავშირის ორგანიზაცია ორჯონიკიძის რაიკომიდან ელოდა და ელის პროპაგანდისტებს, რაიკომი კი შეურჩევლად აგზავნიდა და აგზავნის პროპაგანდისტებს ფაბრიკაში...

ნ. სირბილაძე.

❧ ინჟ. გ. კუპერმანი ❧

საბჭოთა კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ტფილისის ქიმიური ინსტიტუტი

აზოტ-ჟუკის კომბინატი*)

აზოტ-ტუკის კომბინატის მშენებლობის საკითხი ჩვენში უკვე გადწყვეტილია: დამტკიცებული მშენებლობის გეგმა, ქუთაისში დასახლება მოედანი, გათვალისწინებულია სამუშაოთა დაწყების ვადები და სხვ. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენი მხარის ინდუსტრიალიზაციის საქმეში განსაკუთრებით აქტუალურ მშენებლობა და ალუმინის კომბინატიებულს ქვანახშირის ფიქალთა ბაზაზე გაერთიანდეს ალნიშნული მშენებლობა და ალუბინის კომბინატის აგება ალუმინის დასამზადებლად და გამოყენებულ იქნას ალ. მინის ჟანგის მიღების მეთოდი, დამუშავებული მეცნიერებათა აკადემიის ტფილისის ქიმიური ინსტიტუტის მიერ.

როგორც ცნობილია, ერთ-ერთ უაღრესად აქტუალურ პრობლემას ჩვენს მხარეში სოციალისტური მშენებლობის განვითარებისათვის წარმოადგენს ის, რომ უზრუნველყოფილი იქნას ადგილობრივი ნედლეულით— ალუმინის წმინდა ქიმიურ (თიხნარით)—ლითონის ალუმინის წარმოება, რომლის მოწყობა ჩვენში ეაასახულია უკვე მომავლისა. ეს ნედლეულის დამლევისათვის.

ლენინგრადის „ნიისალიუმინის“ და მოსკოვის „სპეცდავალებათა ინსტიტუტის“ ექსპერიმენტებმა დაადასტურეს, რომ, როგორც თიხნარის ნამდვილი ვარგისი ნედლეული, პრაქტიკულად საინტერესოა ტყიბულის საბადოს ფიქალი, რომელიც სხვა რაიონების ფიქალთან შედარებით თიხნარის და ... რაოდენობის შემცველი ნედლეულია.

გეოლოგიური გამოანგარიშების თანახმად, ტყიბულის ფიქალების საერთო მარაგი აღწევს 90 მილიონ ტონამდე; ხოლო თიხნარის წარმოებისათვის გამოსადეგი მარაგი ალუმინის წმინდა ჟანგის გადაყვანით, შეადგენს 9 მილიონ ტონას.

ტყიბულის საბადოს ფიქალების ნაცრიდან ალუმინის ჟანგის მიღების საკითხზე ზემოხსენებული ცენტრალური სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები მუშაობდენ, ამასთან „ნიისალიუმმა“ გამოიყენა გოგირდ-დარიშანის მეთოდი, ხოლო „სპეცდავალებათა ინსტიტუტმა“ ფრიად დიდი მუშაობა ჩაატარა მარილ-მჟავის მეთოდის გამოსაყენებლად. ტყიბულის ფიქალების ნაცრიდან ალუმინის ჟანგის მიღების როგორც ერთი, ისე მეორე მეთოდი დადებით შედეგებს იძლევა, მაგრამ მათი განხორციელება მოითხოვს გოგირდმჟავას ან მარილ-მჟავას მძლავრ წარმოებათა დამატებით აგებას; გარდა ამისა, ეს მეთოდები საშუალებას გვისპობენ წინასწარ გამოვიყენოთ ტყიბულის ფიქალები ენერგეტიკის საჭიროებისათვის (როგორც სათბობი, გაზიფიკაციისათვის და სხვ.), რადგან ისინი ითვალისწინებენ ფიქალის წინასწარ გამოწვას ტემპერატურის ვიწრო ფარგლებში, არა უმეტეს 700°-ს, რაც უეჭველად გავლენას იქონიებს საკითხის ეკონომიკაზე.

ამის მიხედვით, მეცნიერებათა აკადემიის ტფილისის ქიმიურმა ინსტიტუტმა ამავე ამოცანის გადაწყვეტისას გამოიყენა გოგირდმჟავა, ამონიუმთან (ქუთაისის აზოტ-ტუკის კომბინატ შესაძლებელ პროდუქტთან) შეცხობის მეთოდი. დასახული ამოცანა ლაბორატორიული მასშტაბით უკვე გადაჭრილია, ამასთან ჩატარებული მუშაობის შედეგმა მთელი სიცხადით გვიჩვენეს, რომ არჩეული მეთოდის გამოყენება ალუმინის ჟანგის მისაღებად იძლევა სამრეწველო მხრივ სასურველ გამოსავალს და არ მოითხოვს ფიქალების წინასწარი გამოწვისათვის ტემპერატურის ვიწრო ფარგლების დაცვას. (145°-მდე გამოწვარი ფიქალიც კი სავსებით დამაკმაყოფილებელ გამოსავალს იძლევა), ანუ უზრუნველყოფს ფიქალების საწვავის წინასწარ ენერგეტიკულ გამოყენებას.

ხმარებულა გოგირდმჟავა ამონიუმი კი წარმოადგენს შექცეულ პროდუქტს და წარმოების პროცესში მოითხოვს ფრიად საგრძნობ შევსებას წმინდა მექანიკურ დანაკარგთა, რომლებიც მომავალში შეიძლება მინიმუმამდე დავიყვანოთ. ჩატარებული მუშაობის შედეგები საშუალებას გვაძლევენ ვნასოთ წარმოების დაახლოვებითი ვარაუდი: ფიქალებით მომუშავე მძლავრი ელექტროცენტრალი ელექტროენერგიით უზრუნველყოფს ... ქარხნის ელექტრო სხმოთა ალუმინის და აზოტ-ტუკის ქარხნის საჭიროებას ხოლო ნაცარი ელექტროცენტრალიდან მიღის თიხნარის ქარხანაში ალუმინის ჟანგად გადასამუშავებლად. თიხნარი-ს წარმოებისათვის საჭირო გოგირდმჟავა ამონიუმის მცირე რაოდენობა კი შეიძლება მიეიღოთ აზოტ-ტუკის კომბინატიდან.

აღნიშნული დებულება შეიძლება ნათელყოთ შემდეგი საორიენტაციო ცხობებით: პირველი რიგის ელექტროსხმითი ალუმინის ქარხანა 10.000 ტ. ალუმინის დასამზადებლად მოითხოვს 220.000.000 კილოვატ საათ ელექტროენერგიას, თიხნარის წარმოებამ ალუმინის ქარხნის პროდუქციის უზრუნველყოფისა ფრად უნდა მოგვცეს ალუმინის 20.000 ტონა ჟანგი, რასთვისაც საჭირო იქნება. გადამუშავების 75.000 ტონამდე ნაცარი, რომელიც შეიძლება მიეიღოთ ფიქალის ნაწვავი (150.000 ტონამდე).

თუ ჩავთვლით, რომ ტყიბულის ნახშირიანი ფიქალების საშუალო კოლორიფულობა 3000-ს უდრის, ცხადია, რომ შეიძლება გვქონდეს ზედმეტი ელექტროენერგია, რომელიც გამოყენებული იქნება აზოტ-ტუკის კომბინატის საჭიროებისა ან სხვა მიზნებისათვის და ამით გაიფფლეს ძირითადი წარმოება.

ტყიბულის ფიქალების სათბობ მასალად წარმატებითი გამოყენების შესაძლებლობას ადასტურებს აგრეთვე ის დიდ სამუშაოთა შედეგები, რომლებიც შუავოლგის მხარეში ჩატარდა კაშირის საბადოს ფიქალებზე პროფ. მ. ნ. სავჩუკის ხელმძღვანელობით (ეს ფიქალები თავისი ნაცრიანობით და კალორიულობით ტყიბულის ფიქალების მსგავსია,—განსხვავება მხოლოდ ნაცრის მინერალურ შემადგენლობაშია). წელს ამ სამუშაოთა საფუძველზე, უკვე დასახულია გადაყვანილ იქნას ფიქალებით ნაწილობრივ გათბობაზე სამი დიდი ელექტროსადგური; გარდა ამისა, უკვე გათვალისწინებულია ოთხი დიდი ელექტროსადგურის დაპროექტება და აგება შუა ვოლგის ფიქალის საბადოთა რაიონებში; თვითეული ამათგანი ნავარაუდევია 150.000 კილოვატის რაოდენობით.

საგაზეთო სტატიის ფარგლები საშუალებას არ გვაძლევენ დაწვრილებით შეეჩერდეთ ამ საინტერესო საკითხებზე, მაგრამ უკვე ნათქვამიდანაც სავსებით ნათლად შეგვიძლია წარმოვიდგინოთ ორი ისეთი ძლავრი კომბინატის გაერთიანებული მუშაობის და, რაც მთავარია, ადგილობრივი ნედლეულის ბაზაზე მუშაობის, შესაძლებელი სურათი როგორიცაა აზოტ-ტუკის და ალუმინის კომბინატები.

სამაგალითო პროპაგანდისტი

დღედღამე იბრძოდა პროპაგანდისტი ამხ. კალე ცეცხლაძე „მკერავი“ № 2-ის ფაბრ. საკირო ლიტერატურით მდიდარ პარტკაბინეტის მოწყობისათვის. მან აიღო ინიციატივა, დაეხმარა მას პარტიული კომიტეტი და სრულიად გაკეთდა.

შედეგად ახლადმოწყობილ პარტკაბინეტში და გიხარია: ირგვლივ სილამაზე, სარკესავით მოკრიალებული იატაკები, კოხტა მაგიდები, ვეფხური სკამები, წიგნების განყოფილებანი. ლიტერატურა რამდენიც გინდა, სასწავლო ნივთები, ჟურნალები.

პარტკაბინეტში ხშირად დაინახავთ ამხ. ცეცხლაძეს, მას პოლიტსკოლის მსმენელები გარს ეხვევიან და აძლევენ სხვადასხვა შეკითხვებს. პროპაგანდის

მოამხმარებელი საზამთრო საქონელს მოითხოვს

ზაფხული კარგა ხანია გაიპარა. შემოდგომაც მიიწურა. კახეთში საცალო ტკბილი დამაჭრდება. დასავლეთ საქართველოში სასიმინდეები გამოჭედილია ახალი სიმინდის შოლტვით ტარიებით. სკოლებს, სადაც ზაფხულში სიჩუმე მეფობდა, ახლა დილადანვე ბავშვების მხიარული ჟრიამული ავსებს. მოსახლეობა სოფლად ჭიანჭველასავით ეზიდება სარჩო-საბადებელს ბინისაკენ. სოჭალისა და ქალაქისაკენ მიეშურებიან ბერმით დატვირთული ურმები. დილა უკვე რთვილიანია. მთებმა თეთრი ჩადრი გადაიფარეს. აცივდა. ზამთარი მოდის, ზამთარი...

ტ. ს. ო. კ-ს მაღაზია № 42 (გამგე კარაბანოვი). თვით შეხედვის ფართოდ გაშლილ მე-8 კვარტალის ხავერო გეგმა შეასრულა 122,3 პროცენტით:

ხურათზე: ტ. ს. ო. კ-ს მაღაზია № 42 გამგის მოადგილე ამხ. ტ. ხელაია მომხმარებელს აწვდის სახლის ავეჯს.

□ □ □ □ □ □ □

და რა გასაკვირია, რომ მოსახლეობა ახლა გაფაციცებით იმზადება, უნდა დროზე მოიმარაგოს თბილი ტანსაცმელი, ფეხსაცმელი, პრიდუქტები, შეშა.

ეს ხომ ბუნებრივია და მეტად გონიერული. განა ამიტომ არ მისცა პარტიამ და მთავრობამ განკარგულება სამომხმარებლო კოოპერაციას და სახელმწიფო ვაჭრობას, რომ ოქტომბერში გამოიტანონ მეოთხე კვარტალისთვის გათვალისწინებული საქონლის 35—40 პროცენტი.

შეასრულეს ეს განკარგულება სამომხმარებლო კოოპერაციამ და სახელმწიფო ვაჭრობამ?

ვერა, ვერ შეასრულეს. სავაჭროებში მაღაზიებში აქა-იქ თუ იპოვით თითო-ოროლა წყვილ გალოშს აქა-იქ თუ ნახავთ თბილ პალტოს, იშვიათად იპოვით ბამბაზეს, შალეულს.

რა არის ამის მიზეზი?

საშუამავლო ორგანიზაციების და საქონლის გამტარებელ ქსელის მოუქნელი მუშაობა. ეკავშირს აქამდე ვერ მიეღია 30.000 წყვილი გალოში, რომელიც ლენინგრადიდან აგერ მესამე თვეა გადმოუგზავნეს. საქვაჭრობისათვის მაისში გადმოგზავნილ 454.000 მან. (მრეწველობის ფასებით) გალოშებიდან ჯერ მხოლოდ 62.000 მან. არის მიღებული.

რატომ ხდება ეს?

იმიტომ, რომ საშუამავლო ორგანიზაციები—კერძოდ „რეზინოსბიტი"-ს ტკბილისის განყოფილება მეუყაითად არ ეკიდება თავის საქმეს, არ ღებულობს ზომებს, რომ მრეწველობამ /საქონელი მოკლე ვადით გადმოგზავნოს. ზამთრისენებული გალოშები მაგალითად გადმოგზავნილია არა რკინისგზით, არამედ სანაოსნოთი—მარანის სისტემით, სადაც ტვირთი ხშირი გადატვირთვა-გადმოტვირთვის გამო გზას მთელი თვეები უნდება.

არც ჩვენი სამკერვალო ორგანიზაცია იჩენს საჭირო ფხიანობას. მან კარგად იცის, რომ ოქტომბრის განმავლობაში გასაღებული უნდა იქნას მეოთხე კვარტალისათვის გათვალისწინებული საქონლის 35-40 პროცენტი, მაგრამ მაინც(და)მაინც არ ჩქარობს მან მხოლოდ ოქტომბრის მეორე დეკადაში დაიწყო უკვე კარგა ხნის შეკერილი ტანსაცმლის საშუამავლო ორგანიზაციისათვის — „შვეისპიტი"-სათვის გადაცემა ეს საქონელი ბაზარზე ჯერ კიდევ არ არის გამოტანილი.

გეგმიური საქონლით—მზა ტანსაცმელი, ფეხსაცმელი, ტრიკოტაჟი და სხვა—სამომხმარებლო კოოპერაცია და საქვაჭრობა შედარებით უზრუნველყოფილი იქნება ახლო მომავალში. მაგრამ ეს არ კმარა. საჭიროა ამ ორგანიზაციებმა ფართოდ გაშალონ დეცენტრალიზებული შესყიდვა.

ამ საქმეს ენერგიულად მოკიდა ხელი ტფილისის სამომხმარებლო ორგანიზაციათა კავშირმა (ტ.ს.ო.კ.), მას უშუალო კავშირი აქვს საბჭოთა ქვეყნის ყველა მნიშვნელოვან სამრეწველო ცენტრებთან (ზარკოვი, მოსკოვი, ლენინგრადი, ოდესა, კიევი და სხვ.), სადაც ათეული მილიონების საქონელი შეიძინა და თანდათანობით ღებულობს ტფილისში. ტ.ს.ო.კ. განზრახული აქვს ამ საქმის კიდევ უფრო გაფართოება.

მის მაგალითს საქვაჭრობამაც უნდა მიბაძოს. ამ ორგანიზაციებმა საქმე ისე უნდა დააყენონ, რომ მშრომელ მომხმარებელს სრული შესაძლებლობა მიეცეს აარჩიოს როგორიც უნდა საქონელი და მთელი მოთხოვნილება საზამთრო საქონელზე ოქტომბერშივე დაიკმაყოფილოს.

ნ. ტყემალაძე

მეჯი ყურადღება ისტორიის და გეოგრაფიის სწავლებას

საკ. კ.პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის და სახკომსაბჭოს დადგენილება ისტორიისა და გეოგრაფიის სწავლების შესახებ უდიდეს ამოცანებს აკისრებდა განათლების ორგანოებს და კერძოდ პედაგოგიურ ინსტიტუტებსა და უნივერსიტეტს. სამოქალაქო ისტორიის და გეოგრაფიის მასწავლებლად ჩვენს სკოლებში ხშირად გვევლინება ეკონომისტი, ლიტერატორი, ბუნების მეტყველი.

ცეკას დადგენილებამდე ნაკლები ყურადღება ექცეოდა გეოგრაფიისა და ისტორიის დარგში კადრების მომზადებას. არც სახელმწიფო უნივერსიტეტში ექცეოდა ამ საქმეს საკმაო ყურადღება; ისტორიის და გეოგრაფიის დარგებზე ნაკლებად მოდიოდა სტუდენტობა.

ცეკას დადგენილების საფუძველზე ისტორიულ - ლიტერატურული ფაკულტეტს გამოეყო ცალკე ისტორიული ფაკულტეტი შემდეგი სპეციალობებით: საბჭოთა კავშირის ისტორია, საქართველოს ისტორია, საშვალო საუკუნეების ისტორია, ახალი და უახლესი ისტორია, დამოკიდებულ და კოლონიალურ ქვეყნების ისტორია. საბუნებისმეტყველო ფაკულტეტს გამოეყო გეოგრაფიულ - გეოლოგიური განყოფილება შემდეგი სპეციალობით: გეოლოგიის, ნიადაგმეცნიერების, ფიზიკურ გეოგრაფიის და ქვეყანადმცოდნეობის სეკციებით.

ისტორიულ ფაკულტეტზე წელს მიღებული 132 სტუდენტი. გეოგრაფიულ ფაკულტეტზე მიღებული იქნა 110 სტუდენტი. გაზრდილი იქნა სალექციო სათები ისტორიულ და გეოგრაფიულ დისციპლინებში.

გეოგრაფიულ დარგზე დამუშავდა პროგრამები: მაგრამ ისტორიულ ფაკულტეტზე ზოგიერთ საგნებში პროგრამების დამუშავება გვიანდება. ამიტომ სწავლება ძველი პროგრამებით მიმდინარეობს, რომლებშიაც შეტანილია შესწორებები. გეოგრაფიულ ფაკულტეტი კი მართალია პროგრამებით უზრუნველყოფილია, მაგრამ პროგრამები მთლიანად ჯერაც არაა დაბეჭდილი.

ისტორიული ფაკულტეტი ამჟამად აწარმოებს სასწავლო გეგმების დაზუსტებას საბჭოთა კავშირის მთავარ ქალაქებში არსებულ უნივერსიტეტების ისტორიული ფაკულტეტის გეგმების მიხედვით.

ფიზიკურ გეოგრაფიასა, გეოდინამიკასა, გეომორფოლოგიასა, ზოგადი კლიმატოლოგიასა, ზოგადი ქვეყანადმცოდნეობასა და საქართველოს გეოგრაფიაში ლექციები სათანადო დემონსტრაციებით ტარდება. კათედრებს აქვთ კარტოგრამები, რუქები, პოზიტივები, ნეგატივები და სხვ., მაგრამ მათი ტექსტი რუსულად და გერმანულადაა შედგენილი.

როგორც გეოგრაფიის, ისევე ისტორიის კათედრებს საკვლევო მუშაობა უმთავრესად გადატანილი აქვთ საკვლევო - სამეცნიერო ინსტიტუტების ბაზით. უკვე ორი წელია რაც არსებობს გეოგრაფიის საკვლევო ინსტიტუტი. წელზე მეტია რაც ჩამოყალიბებულია შოთა რუსთაველის სახელობის ინსტიტუტის ისტორიული სექცია. გასულ წელს ამ ინსტიტუტებმა ჩაატარეს თვალსაჩინო მუშაობა (ექსპედიციები და სხვ.).

გეოგრაფიული ინსტიტუტი უკვე ამუშავებს ექსპედიციებიდან მიღებულ მასალებს, მაგრამ საკვლევო მუშაობის ტემპი ამ ინსტიტუტებში მაინც არ არის საკმარისი. საჭიროა ინსტიტუტის ხელმძღვანელობამ დროულად უზრუნველყოს სამეცნიერო კრებულის გამოცემა, სადაც მოთავსდება ექსპედიციების შედეგები.

კადრების უზრუნველყოფის მხრივ ისტორიის და გეოგრაფიის დისციპლინებში ვერაა დამაკმაყოფილებელი მდგომარეობა. მართალია ისტორიულმა ფაკულტეტმა და საერთოდ უნივერსიტეტმა დიდი მუშაობა ჩაატარეს საუკეთესო კადრების მოსაზიდავად, მაგრამ მიღწეულ შედეგებზე მაინც ვერ შეეჩერდებით. ცეკას დადგენილება, რომ უზრუნველყოფილ იქნას ყველა ისტორიული დისციპლინები ასპირანტებით შესრულებული არაა. ნაკლებია პარტკომკაბინეტი. ასპირანტებს შორის. ამ საკითხს ამ თვითვე უნდა მიექცეს ყურადღება.

გეოგრაფიის საგნების კადრებით უზრუნველყოფა აშკარად არა დამაკმაყოფილებელია. გეოგრაფიის კათედრებს დღემდე 2—3 ახალგაზრდა მეცნიერულ მუშაკის მეტი არ გამოუზრდია. ამ ბოლო დროს შესაძლო გახდა სამი ასპირანტის მიღება გეოგრაფიულ დისციპლინებში, მაგრამ ეს სრულებით არაა საკმარისი. კადრების ნაკლებობითაა გამოწვეული ის, რომ ერთ პროფესორს უხდება 4—5 საგნის წაკითხვა (მაგ. პროფ. ალ. ჯავახიშვილს). ასევე არაა მასწავლებლები ჰიდროგეოლოგიასა-ჰიდრომეტრიაში ლანდშაფტ-მცოდნეობაში ეროვნებიანობის ზოგად გეოგრაფიაში და სოფლის მეურნეობის, მრეწველობის, ვაჭრობის, ტრანსპორტის გეოგრაფიაში. ამ გარეგვეის აღმოსაფხვრელად უნივერსიტეტი ატარებს დიდ მუშაობას კადრების შერჩევისა და მოზიდვის მიზნით, ეს მუშაობა ბოლომდე უნდა იქნას მიყვანილი.

დღემდე არაა გამოცემული სახელმძღვანელოები საბჭოთა კავშირის ისტორიაში, დასავლეთ ევროპის და საშუალო საუკუნეების ისტორიაში. დოცენტმა ბერძენიშვილმა დაარღვია ხელშეკრულება საქართველოს ისტორიის სახელმძღვანელოს შესადგენად. იგი მას დღესაც არ აქვს წარმოდგენილი, ხანტად მიმდინარეობს გეოგრაფიული ტერმინოლოგიის შეგროვება. კათედრა ზოგად კლიმატოლოგიაში სამ წიგნს თარგმნის გერმანულიდან და ფრანგულიდან მაშინ, როდესაც რუსულ ენაზე ამ საგანში არსებობს, სათანადო წიგნი.

გეოგრაფიულმა კათედრებმა ჯერ კიდევ ვერ მოკიდეს სათანადოთ ხელი სახელმძღვანელოების შედგენას. გეოგრაფიულ ინსტიტუტს ფართე საველე და საკვლევო მუშაობის გასაშლელად ყოველგვარი პირობები აქვს შექმნილი. წელს 10 ათასამანეთია გადადებული კლიმატოლოგიის სწავლების გასაუმჯობესებლად. რუქების გამოცემის საქმეში ინსტიტუტს მაინცადამაინც ვერ აქვს საქმე კარგად. 1933 წელში გამოვიდა ორი რუქა, დღემდე გამოცემული არაა საქართველოს ეკონომიური რუქები.

უნივერსიტეტის გეოგრაფიისა და ისტორიული კათედრები ნაკლებ ყურადღებას აქცევენ მასიური სკოლების საჭიროებებს, მათთვის რუქების დედნების შედგენას და სხვ. გეოგრაფიის ინსტიტუტი თავს იმართლებს კადრების უყოლობით და იმითაც, რომ მასიური სკოლების საჭიროება თითქოს მათ არ შეეხებოდეს. გეოგრაფიული ინსტიტუტის მუშაობის ნაკლია ისიც, რომ იგი სუსტად ხელმძღვანელობს მასიური სკოლების გეოგრაფიის მასწავლებლების პროგრამულ - მეთოდიურ მუშაობას. იგივე შეიძლება ითქვას ისტორიულ სექციაზეც.

მიუხედავად თვალსაჩინო მიღწევებისა უნივერსიტეტში ჯერ კიდევ ყველაფერი არაა გაკეთებული ისტორიის და გეოგრაფიის სწავლების საფუძვლიანად გასაუმჯობესებლად. უნივერსიტეტის ხელმძღვანელმა ორგანიზაციებმა უმოკლეს ვადაში უნდა აღმოფხვრან ისტორიის და გეოგრაფიის სწავლებაში არსებული ნაკლოვანებებები.

ი. კვირიკაძე.

▽▽▽ კასპის ცემენტის ქარხანამ გარღვევა უნდა გამოასწოროს ▽▽▽

(კასპი, საკუთარი კორესპონდენტისაგან)

კასპის ცემენტის ქარხანამ რეგიონის გეგმა (1 იანვრიდან აგვისტომდე ჩათვლით) ყველა მაჩვენებლებში წარმატებით დაამთავრა. აღნიშნული გეგმის მიხედვით ქარხანას უნდა დაეწვა 434.290 კასრი ცემენტი. ფაქტიურად დაწვა 446.315 კასრი გეგმა შესრულა 102,8 პროცენტით; უნდა დაეფქვა 439.760 კასრი, ფაქტიურად დაფქვა 456.892 კასრი, რაც უდრის გეგმის 103,9 პროცენტს; უნდა გაეგზავნა 421215 კასრი, ნამდვილად გაგზავნა 460090 კასრი, რაც შეადგენს გეგმის 109,2 პროცენტს; ქვაკირი უნდა ამოეღო გეგმით 90334 ტონა, ფაქტიურად ამოიღო 93.161 ტონა, გეგმა შეასრულა 110 პროცენტით.

ეს წარმატებები გეგმების შესრულებას საქმეში ცემენტის ქარხნის სამკუთხედმა მოიპოვა მაშინ, როდესაც ქარხანა ტყიბულის მაღაროებიდან თავის დროზე მარაგდებოდა ნახშირით, ხოლო რკინისგზიდან —ვაგონებით.

ღღეს კასპის ცემენტის ქარხანაში სულ სხვა მდგომარეობა გვაქვს. ქარხანამ **სექტემბრის გეგმა გარღვევით დაამთავრა ყველა მაჩვენებლებში და გარღვევითვე დაიწყო ოქტომბრის თვეც.** პირველ ოქტობრიდან 7 ოქტომბრამდე დაწვა გეგმა შესრულდა 43,7 პროცენტით. დაფქვის—28,7 პროცენტით გაგზავნის—71,6 პროცენტით, ქვა-კირის მიზიდვის —33,4 პროც. თიხის მიზიდვის გეგმა—46,2 პროც.

გეგმის შეუსრულებლობა გამოიწვია ნახშირის უქონლობამ, საწვავი მახალის უქონლობის გამო დგას ერთი ღუმელი 22 სექტემბრიდან. დღემდე ღუმელის გაჩერებამ კი დაგვაკლო ჯერჯერობით 16.180 კასრი ცემენტი.

ქარხანა ტყიბულის მაღაროებიდან ხელშეკრულების მიხედვით ყოველდღიურად უნდა ღებულობდეს ათ ვაგონ ნახშირს, ნამდვილად კი ამდენს ვერ ღებულობს. მაგალითად, პირველიდან 4 ოქტომბრამდე მიღებული აქვს მხოლოდ თორმეტი ვაგონი ნახშირი, ნაცვლად ორმოცი ვაგონისა.

გაგზავნის გეგმის შესრულება დამოკიდებულია რკინისგზაზე რკინის სატანადო ადგილებზე. ამ საკითხს ამ ორ ადგილზე ეკავ. ... ...

დეკრეტები

განაჩენი ბრაუნის საქმეზე

ჰელსინგფორსი, 13 ოქტომბერი. დღეს სასამართლოში დასრულდა ბრაუნის საქმის განხილვა, იმ ბრაუნის, რომელმაც თავდასხმა მოაწყო 14 ივნისს საბჭოთა კავშირის სრულუფლებიან წარმომადგენლობის თანამშრომლებზე.

თითქმის ერთი საათის თათბირის შემდეგ სასამართლოს გამოაქვს განაჩენი. სხვაზართლო არკვევს, რომ ბრაუნი მიმდინარე წლის დასაწყისიდან ამზადებდა თავდასხმის გეგმას, ამასთან ბრაუნი ა.-წ. 14 ივნისს გამოცხადდა სრულუფლებიანი წარმომადგენლობაში სრულუფლებიანი წარმომადგენლის და აგრეთვე წარმომადგენლობის სხვა თანამშრომლების მოკვლის მიზნით, ამისათვის წინასწარ შეიძინა თავდასხმელად თანქონებული რეგოლვერის გამოსადეგობა.

სასამართლო ითვალისწინებს „შინაური სიმშვიდის დარღვევის“ სრულუფლებიან წარმომადგენლობაში. ხოლო გამოდის რა იმ მოსაზრებიდან, რომ ბრაუნი თავდასხმის დროს „მოკლებული იყო კეთილგონიერებას“, სასამართლო უწყვეტს მას 8 წლის კატორღას. სასამართლოს გადაწყვეტილება ედგინება დასამტკიცებლად საკასაციო სასამართლოს აბოში (ადს).

სიმართლე საგჯოთა კავშირზე

ლონდონი, 13 ოქტომბერი. უცხოეთთან კულტურული ურთიერთობის საკავშირო საზოგადოებამ გამართა ბანკეტი იმ პირთათვის, რომლებმაც მიმდინარე წელს ინახულეს საბჭოთა კავშირი. თავმჯდომარეობდა ლორდი **მარლეი.** სხდომის მეურნეობის საკითხების საუკეთესო იქსპერტმა **როსელმა** აღნიშნა **ყოფაცხოვრების პირობების გაუმჯობესება საბჭოთა კავშირში** მისი წანამდელი მგზავრობის — 1930 წლის შემდეგ.

ცნობილმა ლეიბორისტმა **ბარბარა დრეიკმა** აღნიშნა, რომ საბჭოთა კავშირში **ქალებსა და ბავშვების მდგომარეობა გაცილებით უფრო კარგია, ვიდრე ევროპის სხვა ქვეყნებში.** პროფ. **ლასკიმ** მაღალი შეფასება მისცა საბჭოთა კავშირის სასამართლო სისტემას. ბრიტანეთის დრამატიული ლიგის თავმჯდომარემ **უოტვორდმა** აღნიშნა საბჭოთა თეატრების განსაკუთრებული ცხოველმყოფელობა და ენტუზიაზმი, რომლისაც ისინი იწვევენ. მწერალმა ქალმა **ელისმა** განაცხადა, რომ მასზე დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა მწერალთა ყრილობამ საბჭოთა კავშირში, სადაც, ინგლისისაგან განსხვავებით, ლიტერატურა ისევე რაოდენ ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ღირებულება ცხოვრებაში. მსგავი დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა აგრეთვე აქტიორმა დახმარებამ, ოომელსაც საბჭოთა კავშირში ჭკითხულები თავისი კრიტიკით უწევენ საბჭოთა მწერლებს.

კონტრრევოლუციონერთა და ჯაშუშთა ჯგუფის განსამართლება

სხრკ-ის უზენაეს სასამართლოს სამხედრო კოლეგიის გამსჯელმა ხუთიმ გაარჩია საქმე კუზნეცკის მეტალურგიული კომბინატის ჯგუფისა, რომელსაც ბრალდებოდა კონტრეოლუციური საქმიანობა და ჯაშუშობა.

კუზნეცკის მეტალურგიული ქარხნის საბრძმედო საამქროს ინჟენერმა, წარსულში საპნის კერძო წარმოების პატრონმა ლატკინმა შექმნა კონტრრევოლუციური ჯგუფი რამდენიმე კაცის შემადგენლობით ამ ჯგუფმა შეიმუშავა ფაშისტური ტიპის პროგრამა და წესდება და ხელი მოკიდა კონტრრევოლუციური ფურცლების ფაბრიკაციას.

ამ ჯგუფში აქტიურ როლს ასრულებდა ბრალდებული ხაროვი, რომელიც 1924 წლიდან იყო უცხოეთის მზვერავი ორგანიზაციის ფასიანი აგენტი და ჯაშუშობას ეწეოდა. მასთან დაკავშირებული იყო ბრალდებულნი დავიდოვი, რომელიც ხაროვს ჯაშუშურ ცნობებს აწვდიდა რამდენიმე ქარხნის შესახებ, აგრეთვე ტექნიკოსი იზლერი და სხვ. პირნი.

1934 წელს ბოროტმომქმედნი დაატყვევეს და სამართალში მისცეს.

სხრკ-ის უზენაეს სამართლოს სამხედრო კოლეგიის განაჩენით ხაროვს, ლატკინს დ. დავიდოვს დახვრეტა მიესაჯა. კონტრრევოლუციური ჯგუფის წევრს დამპელს დ. ტეტნკოვს იზლერს მიესაჯა თავისუფლების აღკვეთა 10 წლით ინჟენერ რეგუშს, რომელმაც უარყო ლატკინის წინადადება ჯგუფში შესვლის შესახებ, მაგრამ მაზელისუფლების ორგანოს არაფერი აცნობა, მიესაჯა თავისუფლების აღკვეთა 2 წლით (ხაკ. დეპეშათა ხაგენტო).

ბიბლიოგრაფია

საინტერესო წიგნი

Д. Розенберг: «История политической экономии» ч. I, 1934 г.

პოლიტიკონომიის ისტორიის შესწავლას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს მარქსისტულ-ლენინური პოლიტიკონომიის საუნჯის დაუფლებისათვის.

ამ მხრივ ძალზე საინტერესოა როზენბერგის ზემოთდასახელებული წიგნი.

ავტორს განზრახული ქონია წიგნის ორტომად გამოცემა ჯერ-ჯერობით გამოსულია პირველი ტომი. სადაც მოთავსებულია ავტორის მიერ წითელი პროფესურის და მსოფლიო მეურნეობისა და მსოფლიო პოლიტიკის ინსტიტუტში წაკითხული ათი ლექცია.

წიგნში დიტალურად არის გარჩეული ეკონომიური აზროვნების წარმოშობისა და განვითარების ისტორია მერკანტილისტებიდან რიკარდომდე. (მეორე ტომი განზრახულია მიეძღვნას პოლიტეკონომიის ისტორიის განხილვას რიკარდოდან მარქსამდე).

„შესავალში“ მოცემულია პოლიტეკონომიის ისტორიის საერთო დახასიათება, გარჩეულია შემდეგი ძირითადი საკითხები: პოლიტიკური ეკონომიის ისტორიის საგანი, კვლევის მეთოდი და პოლიტეკონომიის ისტორიის ამოცანები.

შემდეგ თავებში ავტორი ირჩევს მერკანტილიზმის წარმოშობის და განვითარების საკითხს ვილამ პეტის, ჯონ ლოკის, დ. იუმის, სტიუარტის და სხვ. შეხედულებებს. როგორც საზოგადოებრივ საწარმოო განვითარების იმდროინდელი საფეხურის ანარეკლს მეცნიერულ აზროვნებაში. ამათ შემდეგ. როზენბერგი გადადის ფიზიოკრატიზმის განხილვაზე, მისი სამშობლოა — საფრანგეთის—სოციალ-ეკონომიური მდგომარეობა და ამ პირობების დახასიათებაზე, რომელშიაც აღმოცენდა ფიზიოკრატული მოძღვრება. ფიზიოკრატების უკანასკნელ, ყველაზე უფრო თვალსაჩინო წარმომადგენელის — ტიურგოს დ ხასიათებით თავდება მეექვსე ლექცია.

შემდეგ ავტორი ჩვენს წინ შლის მდარ მასალას კლასიკური პოლიტეკონომიის უდიდესი კორიფეების—ადამ სმიტ და დავით რიკარდოს მოძღვრების სახით. ადამ სმიტის მოძღვრების განხილვას წინუძღვის მთელი იმ ეპოქის სოციალ-ეკონომიური დახასიათება, რომელშიაც მოუხდა ცხოვრება და მოღვაწეობა ამ უდიდეს ადამიანს

სმიტის ეკონომიური თეორიებიდან გარჩეულია შემდეგნი ძირითადი საკითხები: 1. შრომის დანაწილება და გაცვლა, მათი მთლიანობა 2. ფული, მისი წარმოშობა და მნიშვნელობა 3. საქონლის საცვლელი ღირებულება და შრომა. 4. სმით სახის შემოსავალი სამი ძირითადი კლასისა. 5. კაპიტალი, მისი შემადგენლობა და მისი სხვადასხვა სახეები. 6. საზოგადოებრივი კაპიტალი და მისი რეპროდუქცია და 7. ნაყოფიერი შრომა და დაგროვება. მეათე ლექციაში განხილულია რიკარდოს მოძღვრება. როგორც კლასიკური პოლიტიკური ეკონომიის დამამთავრებლის და ნაჩვენებია ის პირობები, რამაც მიიყვანა კრიზისამდე კლასიკური სკოლა.

როგორც ამ მოკლე მიმოხილვიდან ჩანს, წიგნში თავმოყრილია მეტად მდიდარი მასალები პოლიტეკონომიის ისტორიიდან. ამ შრომის თარგმნა ქართულ ენაზე გადაუდებელ ამოცანას წარმოადგენს.

ბ. სილაგაძე.

ვერის გაზრის კეთილმოწყობა

ვერას, ვაკეს, ნაწილობრივ საბურთალოს და მთაწმინდის უბანს მომსახურებას უწევს ერთადერთი ვერის ბაზარი, რომელიც თავის ტერიტორიის სივიწროვის გამო ვერ აკმაყოფილებდა ასეთი დიდი რაიონის მოსახლეობის მოთხოვნილებას.

ამის გამო ტფილისის საბჭოს მომარაგების განყოფილებამ გადასწყვიტა შესაგომოდ ვერის ბაზრის გაფართოებას და ამ კეთილმოწყობას. სათანადო სამუშაოები უკვე დაწყებულია და ახლო ხანში დასრულდება; საბაზრო ტერიტორიიდან გამოყოფილია უმუშრის გასაჩერებელი ადგილი, მოწყობილი იქნება ცალკე ფარდაგები ხორცეულის, მწვანილეულობის, ხილეულის და სხვა პროდუქტების სავაჭროდ.

დამართზე მტვერიანობის ლიკვიდაციის მიზნით გადაწყვეტილია მახლობელი მიდამოების გაშენება; ამ მიზნით გაამენს, სხვათაშორის, ელბაქიძის პარკიც, რომელიც წელს გამდიდრებული იქნება ახალი ნარგავებით.

მომავალი ზაფხულისათვის გადაწყვეტილია ამ პარკის გადაქცევა მშრომელთა დასასვენებელ კუთხედ; ბაღში დაიდგმება. გამელენთა დასასვენებლად სკამები, მოეწყობა ფანტატერები და სხვ. იქვე ეწყობა შადრევანი, ხოლო შემდეგ მოეწყობა. გრილი სასმელების გასაყიდი პუნქტი.

ხარათიზე: სოკოსებური შადრევანის მოწყობა ელბაქიძის ბაღში; შადრევანთან დადგმული იქნება სკამები.

დიდი უნივერსალური მაღაზია

ტფილისის სამომხმარებლო ორგანიზაციათა კავშირმა გადაწყვიტა მოაწყოს ტფილისში დიდი უნივერსალური მაღაზია. ეს მაღაზია იმავე პრინციპის მიხედვით იქნება მოწყობილი, როგორც მოსკოვის უნივერსალური მაღაზია მას დაეთმობა რამოდენიმე სართულიანი შენობა, რომელშიაც მოთავსებული იქნება ყოველგვარი საქონლის განყოფილებები.

საქონელი მაღაზიისათვის ნაწილობრივ უკვე გამოყოფილია მაღაზია გაიხსნება მიმდინარე კვარტალში.

ქალაქი გორი—დღეს

პატარა პროვინციალური, წვრილი ვაჭრების და სავაზრო ჩინოვნიკების ქალაქი გორი მიწასთან გასწორა 1919 წლის მიწისძვრამ. მენშევიკები ბატონობდენ მაშინ ჩვენს ქვეყანაში. მათ თითქოს დაიწყეს დანგრეული ქალაქის აღდგენა, ასტეხეს აურ-ზაური თავიანთ გაზეთებში. მაგრამ არსებითად არაფერი გაუკეთეთ მათ. ერთი დარაბაც არ აუშენებიათ მთელი სამი წლის განმავლობაში, ხოლო ქალაქის მთლიანად აღდგენასა ან მის კეთილმოწყობაზე ხომ ლაპარაკიც ზედმეტია.

1921 წლიდან საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ იწყება გორის აღდგენის ახალი პერიოდი გაიშალა მუშაობა დაგრეული. ქალაქის აღსადგენად და იქ ახალი სამრეწველო და კულტურული ობიექტების ასაგებად აგებულ იქნა საქართველოს საკონსერვო მრეწველობის პიონერი — გორის საკონსერვო ქარხანა, დაარსდა ახალი ტექნიკური სასწავლებლები, აგებულ იქნა სასტუმრო, აღადგინეს და ამოშავეს ელექტრო-სადგური, სახერხი ქარხანა და სხვ.

სამრეწველო მშენებლობის გაშლამ გორის მიხცა სამრეწველო ქალაქის სახე. მომრავლდენ მუშათა მასები, რომელთა კულტურულ - საყოფაცხოვრებო მდგომარეობა დღითიდღე უმჯობესდება.

გორის მუშებსა და მშრომელი მოსახლეობის გაზრდილ მოთხოვნილებებს ველარ აკმაყოფილებს ქალაქის ახლანდელი მდგომარეობა. საჭიროა უფრო ფართოდ გაიშალოს კულტურულ - საყოფაცხოვრებო წარმოება-დაწესებულებათა მშენებლობა. გორს მოსახლეობას ველარ აკმაყოფილებს, მაგალითად, არსებული კლუბის შენობა, რომელიც მხოლოდ ორას მაყურებელს იტევს, საჭიროა ქალაქს ექნეს ერთი დიდი საოპერო შენობა, დიდი კინო-თეატრი, დაჩქარებული იქნეს ქალაქის მეურნეობის რეკონსტრუქცია, გაიყვანონ წყალსადენი, მოაწყონ კანალიზაცია, გაამშვენიერონ ქუჩები.

საკავშირო კომპარტიის (ბ) ა.-კ. სამხარეო კომიტეტმა და პირადად ამხ. ლ. ბერიამ ფართო ამოცანები დაუსახეს გორის ქალაქის ხელმძღვანელობას ადგილობრივი საქალაქო მეურნეობის რეკონსტრუქციის საქმეში.

ამ ამოცანების შესასრულებლად მუშაობა უკვე დაწყებულია: შენდება საზამთრო და საზაფხულო კინო-თეატრი, გადაწყვეტილია შეუდგენ ახალი სასტუმროს აგებას, რომლის პირველ სართულზე მოწყობილი იქნება ხაჩვენებელი სახადილო, უნივერსალური მაღაზია და ხაპარიკმახერო, შენდება 100 საწოლიანი გლეხთა სახლი, დაწყებულია წყალსადენის გაყვანა, ქუჩების მოკირწყვლა და გუდრონირება, მომავალ წელს უნდა დაამთავრონ ორწლიანი პედაგოგიური ინსტიტუტის შენობის აგება, დგამენ პროექტორებს ქალაქის მოედნებისა და ქუჩების განათებლად.

ახლო ხანში გადაწყვეტილია დაიწყონ ქალაქის გენერალური გეგმის დამუშავება და ამის შემდეგ უკვე შესაძლებელი იქნება საკანალიზაციო ქსელის მშენებლობის დაწყებაც.

— „ჩვენი ამოცანაა ვიმუშაოთ უკეთესად. ქალაქს პარტიულმა, საბჭოთა, პროფესიულმა, სამეურნეო და კომკავშირულმა ორგანიზაციებმა ახლებურად უნდა გარდაქმნან მუშაობა, რომ უფრო წარმებებით და უფრო მოკლე დროში შეასრულონ საკ. კ.პ. (ბ) ა.-კ.: საბჭოთა კომისტატისა და კერძოთ ამხ. ლ. ბერიას მიერ გორის საქალაქო მეურნეობის რეკონსტრუქციისათვის დასახული ამოცანების შესრულება“ (განაცხადა გორის პარტიაკომის მდივანმა ამხ. ბ. ელასაშვილმა თავის მოხსენებაში. გორის ორგანიზაციებმა უნდა განახორციელონ ეს ამოცანა.

სურათზე: მთავარი შესასვლელი გორის ქალაქის ბაღში; შუაში — გორის ახალის ახალი შენობა; მარჯვნივ—ახფალტირებული ხეივნიანი ქუჩა გორში.

დასასვენებელი კუთხე ელბაქიძის დალგართზე

ელბაქიძის დალგართი ერთერთი ყველაზე მტვრიანი ადგილია მთელ ქალაქში. მიუხედავად იმისა, რომ ქუჩაზე დააგეს ნათალი ქვა და ქვებს შუა ხანები ამოავსეს ბიტუმით, მტვერი თუმცა შემცირდა. მაგრამ არ მოისპო.

ახალი საგავშო წიგნები

საბჭოგამმა გამოსცა პიოტ ილო მოხაშვილის საბავშო წიგნი „როზა ჩიფარის“ სახიოოოდებით. გამოიდა და იყიდება აგრეთვე პიოტ ცვარინაძის საბავშო ბრაშურა „ჩის გმირი“.

ᲠᲣᲡᲗᲐᲕᲔᲚᲘᲡ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ

1934-35 წ. სეზონი

ᲐᲑᲝᲜᲔᲛᲔᲜᲢᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲦᲝᲜᲔ ᲡᲢᲣᲓᲔᲜᲢᲗᲐ ᲧᲐᲕᲣᲠᲐᲓᲔᲑᲝᲗ ᲪᲮᲐᲓᲓᲔᲑᲐ, რომ სტუდენტთა ჯგუფურ, ან ინდივიდუალურ პრაქტიკულ სამუშაოებზე გამგზავრების შემთხვევებში თეატრის დირექცია საშუალებას მისცემს სტუდენტობას დანაკლისი წარმოდგენა შეავსოს შემდეგშიაც, ხოლო გამგზავრების წინ საჭიროა აბონემენტების აღრიცხვაში გატარება თეატრის ალაროში.

ᲚᲘᲛᲝᲜ-ᲛᲐᲜᲓᲐᲠᲘᲜᲘᲡ ᲙᲣᲚᲢᲣᲠᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲥᲐᲕᲨᲘᲠᲝ ᲢᲠᲔᲡᲢᲘ

ᲚᲘᲛᲛᲐᲜᲢᲠᲔᲡᲢᲘ

იმ მიზნით რომ გაადვილოს ლიტერატურული ულტურები მშრომელთა მორის ხელმისაწვდომ ადგილებში ყიდის ხავხებით კარგი ბარიხნის ლიმონათ ნერგებს კახრიბში

ლიმონის ეერგის კასრით გაცემის დროს მემეანი უფასოდ ღებულობს ნერგის მოვლის დაბეჭდილ ინსტრუქციას

ლიმონის ეერგი კასრებში მიეცემათ კოლმეურნეობებს, კოლეუურნეებს. ინდივიდუალურ მშრომელ მეურნეებს. მუშებს მოსამსახურეებს და დაწესებულებებს.

შეკვეთები მიიღება: ქ. ტფილისი. კეცხოველის ქ. № 7. ლიმანტრესტი—აგრო-აწარმოო განყოფილება.

ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲑᲐ ᲓᲐ ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲐ

ᲣᲚᲢᲠᲐ—ᲛᲝᲙᲚᲔ ᲢᲐᲚᲦᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲧᲔᲜᲔᲑᲐ

ულტრა-მოკლე ტალღების გამოყენებამ ფარგლები დღითი დღე ფართოვდება. ამ ტალღებმა უკვე ფართო გამოყენება ჰპოვა არა მარტო რადიოკავშირგაბმულობაში, მანძილზე გამოსახულების გადაცემაში, რადიოტელეფონიაში, რადიოტელეგრაფიაში, სიგნალიზაციაში და სხვა, არამედ სასოფლო მეურნეობაში, მედიცინაში, ქიმიაში და კიდევ სხვა დარგებშიც, რომელთაც არავითარი კავშირი არ აქვთ კავშირგაბმულობასთან.

ყურადღება მიიქცია გარემოებამ, რომ ის ირონი, რომელსაც უხდებოდათ ძლავრ გენერატორის ახლოს ბუშობა, სჩიოდნენ თავის ტკივილს, ტემპერატურის მომატებას, ზოგნი უძილობას, ზოგნი კი, პირიქით — ძილის ხანგრძლივობის ზრდას. ამ მოვლენებმა აიძულეს მთელი რიგი მკვლევარები მეესწავლათ ულტრა-მოკლე ტალღების ფიზიოლოგიური მოქმედება ორგანიზმზე.

პირველი დაწვრილებითი ცდები წარმოებული იყო სწავლულ შლიფაქეს მიერ. გენერატორის სიმძლავრე უდრიდა 6 ა. ვ. კონდენსატორის კონტურის რყევად არეში შეყვანილი ბუზები გენერატორის ჩართვის შემდეგ მეხდაცემულივით ვარდებოდნენ. თაგვები იღუპებოდენ რამოდენიმე წამის შემდეგ, ვირთხები კი 3—5 წუთში

ყველა ამის შემდეგ ბუნებრივია, რომ მეფიზიკოსები მრავალი ცდები იყო წარმოებული ულტრა-მოკლე ტალღების გამოყენებათა სხვადასხვა დაავადებათა განსაკურნავად ასე, მაგალითად, მიიღეს შშვენიერი შედეგები კუჭ-ნაწლავის ტრაქტის, ღვიძლის, კანის სნეულების, ეკზემის და ფურუნკულის, ტრაქეიტის, ოფლიანობის, ენერგიული ნერვიული სისტემის მთელი რიგი სნეულებათა ენერგიულ ბრძოლაში მაღალი სიხშირის არეს გამოყენების დროს.

ისმის საკითხი: მაღალი სიხშირის დენები ადამიანებზე მოქმედებას ახდენენ ორგანიზმზე, თუ სპეციფიურ ელექტრონ ან ქიმიურ მოქმედებებს? პროფ. **ილინსკის** აზრით, ადგილი აქვს სპეციფიურ მოქმედებას. ახალგაზრდა თაგვებზე მის მიერ წარმოებულმა ცდებმა გვიჩვენეს, რომ მაღალი სიხშირის არეს მოქმედების შემდეგ ვიდებოლოლეობის ზრდის დაჩქარებას 10—20 პროცენტით, შედარებით იმ თაგვებთან, რომლებიც ალინიშნული არეს მოქმედებას არ განიცდიდენ. ამ არეში განსხვავებული ქიმიის კვერცხებიდან უფრო ადრე ჩიკვებოდენ წიწილები, კაუშტიკების კვერცხებთან შედარებით.

თბილისელ ინჟინერ ალექსანდრეს-ძე ბერიკაშვილ-ბერიკაშვილ-ბერიკაშვილ-